

7 nad Wisłą

■ Polska przypominała sobie 25-lecie wprowadzenia stanu wojennego. W nocy z 12 na 13 grudnia prezydent Lech Kaczyński odznaczył na uroczystościach we Wrocławiu byłych opozycjonistów – działaczy „Solidarności”, duchownych, ludzi kultury, drukarzy i łączników. W Warszawie – na placu Zamkowym i przed domem generała Wojciecha Jaruzelskiego zorganizowano inscenizację tamtych wydarzeń.

■ **Stosunek Polaków do stanu wojennego nie zmienia się od lat – twierdzi „Rzeczpospolita”, która w rocznicę wydarzeń opublikowała wyniki najnowszego sondażu na ten temat, zrealizowanego dla gazety przez GfK Polonia.** Połowa ankietowanych popiera decyzję gen. Wojciecha Jaruzelskiego o wprowadzeniu stanu wojennego. Tylko nieco ponad jedna trzecia się z nią nie zgodzi, a co szósty nie ma w tej sprawie zdania. Racje Jaruzelskiego rozumie 86 proc. wyborców lewicy, ale również ponad połowa głoszących na PiS i 43 proc. zwolenników PO. Śledczy IPN próbują ustalić zakres odpowiedzialności osób decydujących o wprowadzeniu stanu wojennego. Tymczasem niemal połowa Polaków uważa, że rozliczanie generałów nie jest potrzebne. Przeciwnego zdania jest 40 proc. Z badań wynika także, że niemal co drugi 18-latek i co trzeci Polak w wieku 20–29 lat nie wie, co się wydarzyło 13 grudnia 1981 r.

■ **Kierownictwo LPR** z inicjatywą szefa partii Romana Giertycha podjęło decyzję o zerwaniu „związków politycznych” z Młodzieżą Wszelkich (MW). Partia zdecydowała się powołać Ruch Młodych LPR.

■ **Archiwum poety Zbigniewa Herberta** zostało przekazane w poniedziałek Bibliotece Narodowej przez jego spadkobierczynię, żonę poety Katarzynę Herbertową oraz jej siostrę Halinę Herbert-Zebrowską. Spuścizna Zbigniewa Herberta to ogromny zbiór rękopisów oraz maszynopisów, wśród których znajdują się m.in. wiersze ze słynnym cyklem „Pan Cogito”, utwory teatralne, notatki, rysunki.

■ **W Krakowie ogłoszono wyniki 64. Konkursu Szopek Krakowskich**, do którego zgłoszono 146 prac. Najlepsza w kategorii szopek dużych okazała się szopka zbudowana przez Bronisława Pięćkicia. Dla twórcy, który w konkursie startował już 44. raz, była to 24. pierwsza nagroda. Bronisław Pięćkicz także zdobył już ponad 60 nagród w konkursach krakowskich szopek.

■ **LPR chce zastrzeżenia przepisów dotyczących umieszczania przez gazety sprostowań**, nakładania kar finansowych za publikowanie kłamstw oraz wprowadzenia pilnego trybu rozpatrywania spraw z dziedziny prawa prasowego przez specjalne sądy prasowe. Środowisko dziennikarskie powinno bronić się i protestować przeciwko próbom ograniczenia wolności słowa – tak Stefan Bratkowski odniósł się do zapowiedzi wicepremiera Andrzeja Leppera dotyczących zastrzeżenia prawa prasowego. „To jest jeszcze jeden przejaw walki polityków przeciwko mediom – powiedział Bratkowski, honorowy prezes Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich. Dodajmy, że Lepper zapowiedział wycofanie procesów przeciwko mediom, które podawały nieprawdziwe – wg niego – informacje o „seksaferze” w jego partii.

■ **Posel Samoobrony Stanisław Łyżwiński nie jest ojcem dziecka Anety Rączczyk** – poinformował w sobotę rzecznik Prokuratury Okręgowej w Łodzi Krzysztof Kopania. Rzecznik dodał, że „tego typu badania dają niemal 100 proc. pewność i nie ma powodów, żeby je podważać”. (mro)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

Gościem spotkania Klubu Wspaniałych Mężczyzn bez Latających Maszyn była we wtorek poetka Renata Putzlacher.

Z karpkiem i poezją

CIERLICKO KOŚCIELEC (kor) – Dwie pieczenie na jednym ogniu postanowili we wtorek upiec członkowie działającego od kilku lat w Cierlicku Kościelcu Klubu Wspaniałych Mężczyzn bez Latających Maszyn. Zaprosili oni na swoje grudniowe spotkanie (tym razem wspólnie ze swoimi żonami) – odbywające się już po raz drugi pod hasłem „Z poetką na ty” – nie tylko poetkę **Renatę Putzlacher**. Swoimi kulinarnymi umiejętnościami pochwalili się też w pierwszej części imprezy członek Klubu, **Andrzej Śtirba**.

Mistrz patelni przygotował dla swoich kolegów wspaniałego karpia na winie. A. Śtirba nie tylko podał przepis na swoje smakowite danie, ale też zaprezentował wszystkim, jak je wykonać. Rybkę na winie popijano – jakże inaczej – dobrym winem morawskim, „svatmartinskim”, które przywiózł do kościelickiego Domu Żwirki i Wigury kolejny członek KWMBLM, **Tadeusz Smugała**.

Refleksjami o winie – m.in. zaproszeniem na imprezę Wielkopawłowickie Winobranie i winie z piwniczki

kolejnego Zaolziańska mieszkającego obecnie na Morawach, **Bogdana Trojaka** – rozpoczęła swój wieczór autorski mieszkająca obecnie w Brnie R. Putzlacher. Poetka zaprezentowała wiersze ze swojego najnowszego tomiku „Angelus”, który ochrzciła z przyjaciółmi w niedzielę w Śląskim Zamku Szutki i Przedsiębiorczości w Cieszynie. Nie zabrakło też anegdot o kolegach po piórze, opowieści z tygodni przygotowań do spektakli o Ondraszku czy „Cieszyńskie nebe” (nb w najbliższą niedzielę aktorzy Teatru Cieszyńskiego zagrają to przedstawienie po raz setny).

Na Kościelec R. Putzlacher przyjechała wprost z Pragi, gdzie w poniedziałek odbył się wieczór autorski pn. „Terra Interculturalis” organizowany w ramach projektu „Visegrad”. Tam wspólnie z R. Putzlacher i jej „Angelusem” (do nabycia w Kancelarii Kongresu Polaków oraz w księgarni przy ul. Čapka w Cz. Cieszynie) w klubie teatru „Černá labuť” ochrzciła swój najnowszy tomik mieszkająca na Słowacji węgierska poetka **Judita Kašovičová**.

»Druka« konferencja palkowicka

Dokończenie ze str. 1

We wtorek 12 bm., w 70. rocznicę pierwszej polsko-czeskosłowackiej konferencji palkowickiej odbyła się w Urzędzie Gminnym w Palkowicach druga konferencja, której ideą przewodnią, podobnie jak w Morges, było współdziałanie Polaków i Czechów na płaszczyźnie politycznej i kulturalnej. Symbolicznym wyrazem tej orientacji był inauguracyjny koncert poetycko-muzyczny uczniów miejscowej szkoły podstawowej, złożony w całości z utworów **Juliana Tuwima** i **Jana Brzechwy** oraz z polskich koled. Wiersze w oryginale recytował nauczyciel **Lukáš Bielek**.

Referaty wygłosili historycy prof. **Miloš Trapl** z Olomuńca i **Henryk Przybylski** z Katowic, koreferaty: **Janina Kupiec**, dyrektorka Muzeum W. Witosa w Wierchoslawicach, oraz **Stanisław M. Gebhardt**, prezes Fundacji Odbudowy Demokracji im. I. Paderewskiego. Wśród gości obecni byli m.in. wojewoda **Petr Adamec**, starosta Gródka **Paweł Tomčala** i b. senator **Emil Škrabiš**.

Z tonacji wystąpienia niewątpliwie wynikało, że obecnie do rangi symbolu zbliżenia polsko-czeskiego urasta postać Wincentego Witosa. Konferencję zorganizował **Stanisław Gawlik** z ramienia ruchu „Coexistentia–Wspólnota”. (k)

Wiekawostki

Wolna od lodów?

Ocieplenie klimatu na kuli ziemskiej może do r. 2040 doprowadzić do całkowitego stopienia się lodów Arktyki – zapowiadają naukowcy kanadyjscy i amerykańscy. Mierzona we wrześniu, kiedy zajmuje najmniejszą powierzchnię, pokrywa ta będzie się w najbliższych dwóch dziesięcioleciach zmniejszać tak gwałtownie, że pod koniec tego okresu redukcji lodu będzie czterokrotnie szybsze niż w jakimkolwiek dotychczasowym okresie objętych badaniami. Wg jednego z opracowanych modeli przyszłościowych, powierzchnia pokrywy lodowej we wrześniu zmniejszyłaby się w ciągu 10 lat z obecnych 6 mln km² do 2 mln km². W miarę cofania się pokrywy lodowej wody oceanu przyniosą do Arktyki coraz więcej ciepła z południa, a jednocześnie otwarte wody pochłaniają coraz więcej promieni słonecznych, co jeszcze bardziej przyspiesza tempo ocieplania się morza i topienia się lodu.

Zmarła najstarsza mieszkanka Ziemi

Elizabeth „Lizzie” Bolden, uznawana przez Księgę Rekordów Guinnessa za najstarszego człowieka na Ziemi, zmarła w poniedziałek w domu opieki w Memphis w amerykańskim stanie Tennessee, gdzie spędziła ostatnie lata życia. Zmarła miała w chwili śmierci 116 lat. Pozostawiła 40 wnuców, 75 prawnuków, 150 praprawnuków, 220 prapraprawnuków, a także 75 praprapraprawnuków. Po udarze mózgowym, jaki przeszła przed dwoma laty, mówiła już niewiele i z trudem, spędzając czas głównie na spaniu. Jej małżonek już w latach pięćdziesiątych ub. wieku.

Dostępne w Internecie

Wszystkie partytury Wolfganga Amadeusza Mozarta są od poniedziałku dostępne nieodpłatnie w Internecie – poinformowała fundacja Mozarteum z Salzburga. W witrynie internetowej fundacji, <http://dme.mozarteum.at>,

»Wspólnota–Coexistentia« obradowała w Pradze

W Węgierskim Ośrodku Kultury w Pradze odbyło się w sobotę 9 bm. zebranie Rady Republikańskiej Ruchu Politycznego „Coexistentia–Wspólnota”. Obrady prowadził przewodniczący Ruchu, **László Attila Kocsis**.

W sprawozdaniu programowym Kocsis pozytywnie ocenił wyniki wyborów komunalnych. Dzięki zaangażowaniu działaczy Polskiej Sekcji Narodowej „Wspólnota” uzyskała ponownie 40 mandatów w samorządach miast i gmin. Niestety nie sprawdziła się w tych wyborach forma współpracy z SNK–ED w Cz. Cieszynie, Hawierzowie i Boguminie, a zaangażowanie działaczy SNK–ED, pomimo podpisanej umowy, było zerowe. Sprawozdania z działalności sekcji narodowych – polskiej i węgierskiej – wygłosili **Władysław Niedoba** i **László Derian**. Sprawozdanie finansowe przedstawił natomiast przewodniczący komisji rewizyjnej, **Stanisław Przyhoda**.

Najważniejszym zadaniem Ruchu na najbliższy okres jest opracowanie formy współpracy z członkami samorządów z ramienia „Wspólnoty”. „Wspólnota” ma w gminach 2 wicewojtów (Wędrzyna, Kocobędz) i 6 członków Rad gmin (Wędrzyna, Kocobędz, Bukowiec, Gródek, Lutyńca Dolna, Olbrachcice). Rada Republikańska upoważniła ponadto sekcje narodowe do opracowania swoich

uwag do sprawozdania „Sytuacja Mniejszości Narodowych w RC” opracowanego przez komisję rządową RC oraz do przedyskutowania przebiegu ratyfikacji Europejskiej Karty Języków Regionalnych lub Mniejszościowych.

W zebraniu Rady Republikańskiej wziął udział m.in. prezes ZG PZKO **Zygmunt Stopa**. W swoim przyczynku podkreślił, że PZKO jako stowarzyszenie obywatelskie mniejszości polskiej działa wprawdzie na innych zasadach, niemniej jego cele i zadania – ochrona mniejszości narodowych – są podobne.

Ustalono również, że Kongres Ruchu odbędzie się w sobotę 14 kwietnia 2007 r. w Cz. Cieszynie, Rada Republikańska obradować będzie w czerwcu w Ostrawie i we wrześniu w Pradze. Zebrania Rady Wykonawczej będą zwoływane co dwa miesiące. Najbliższe odbędzie się 13 stycznia 2007 r. W marcu natomiast sekcje narodowe na swoich Konwentach wybiorą delegatów na Kongres Ruchu i przygotują wnioski do programu Ruchu.

TADEUSZ TOMAN, sekretarz Rady Wykonawczej COEX

Wczoraj rano wszystkie słupy ogłoszeniowe w Cieszynie oklejono obwieszczeniami o „wprowadzeniu stanu wojennego ze względu na bezpieczeństwo państwa”. W ten sposób w mieście przypomnieliśmy 25. rocznicę ogłoszenia stanu wojennego. Inicjatorem wywieszenia kopii oryginalnych obwieszczeń z 13 grudnia 1981 roku był Śląski Zamek Sztuki i Przedsiębiorczości w Cieszynie.

– *Początkowo myśleliśmy o wystawie rocznicowej, ale przecież stan wojenny odbywał się na ulicach, gdzie stały wozy pancerne, a w Cieszynie zamknięto granicę, wiele rodzin zostało rozdzielonych na długie dni. Dlatego postanowiliśmy pokazać obwieszczenia z tamtego czasu, aby przypomnieć ludziom wszystkie absurdalne zakazy, jakimi uraczyło nas państwo* – mówi Ewa Gołębiowska, dyrektorka zamku. (kor)

umieszczono kosztem ok. 400 000 euro partytury ponad 600 utworów Mozarta objętości około 24 000 stron oraz ok. 8500 stron tekstów krytycznych.

Rożpanoszyły się...

Szare wiewiórki sprowadzone w XIX wieku z USA do Anglii rożpanoszyły się tam do tego stopnia, że zagroziły mniejszym od nich pospolitym rudym wiewiórkom. Obrońcy przyrody zamierzają sięgnąć po środki antykonceptyjne, aby ratować rodzime wiewiórki.

Naukowcy eksperymentują z „czynnikami kontroli płodności” stosowanym z powodzeniem w Stanach Zjednoczonych. W pilotażowym programie środek antykoncepcyjny będzie podawany wiewiórkom albo w jedzeniu, albo wstrzykiwano.

Obraz za 600 tys. funtów

Obraz pędzla brytyjskiego premiera Winstona Churchilla (1874–1965) został sprzedany na aukcji w Londynie za rekordową kwotę 612,8 tys.

funtów (1,2 mln dolarów). Zatyłowany „Widok na Tinherit” pejzaż powstał w marokańskim Marrakeszu w r. 1951, a w dwa lata później został podarowany amerykańskiemu generałowi George’owi Marshallowi. Obraz sprzedadała potomkini Marshallów, znana z roli w filmie „Egzorcysta” aktorka Kitty Winn.

Specjalny patrol

Policja z leżącego nad Jangcy chińskiego miasta Nankin utworzyła specjalny patrol mający zapobiegać samobójstwom w tej najdłuższej rzeczce Azji. Nowa jednostka będzie całą dobę patrolować główny most na Jangcy w Nankinie, gdzie – jak się szacuje – co roku próbuje odebrać sobie życie ok. 400 osób. Most w Nankinie ma dużą wartość historyczną. Był jednym z pierwszych mostów na Jangcy – zbudowano go w 1968 r. Mierzy 6,7 km długości i wznosi się 160 m nad poziomem wody. Zdobiega czerwone gwiazdy i socjalistyczne w wymowie rzeźby.

CZESKO-POLSKA WSPÓŁPRACA WOJEWÓDZKICH STRAŻY POŻARNYCH

Sąsiadowi na pomoc

OSTRAWA (mro) – Na pomoc w nagłych sytuacjach katastrof ekologicznych lub powodziowych nad Olzą od nowego roku będą prawie natychmiast (mowa o pół godzinie) spieszyc się tylko profesjonalne jednostki straży pożarnej z czeskiej, ale i z polskiej strony wyposażone we wzajemnie dostosowane do siebie oraz do zaistniałych sytuacji sprzęt. Taki efekt będzie miało wprowadzenie w życie projektu realizowanych w ramach programu UE INTERREG III A CZ-PL. Choć tu o połączenia (video, audio oraz przesył danych) ośrodków zintegrowanego dowodzenia Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Katowicach z Morawsko-Śląskim Centrum Zarządzania Kryzysowego w Ostrawie Zabrzeżu oraz projektu specjalna technika pożarnicza do działań ratunkowych na czesko-polskiej granicy”.

Ten ostatni był zrealizowany za kwotę 8,515 mln Kč (UE współfinansowała 75 proc., województwo 20 proc., a budżet RC 5 proc.). Jego celem było dopięnięcie wyposażenia technicznego wojewódzkiej straży pożarnej o wozu i oprzyrządowanie do działań w warunkach powodzi na śląskim pograniczu czesko-polskim (rejonu okręgu rybnicko-jastrzębskiego i bielsko-bialskiego). W jego ramach zakupiono ciężarowy ciągnik kontenerów firmy „Mercedes Benz Actros”, kontener przeciwpowodziowy, w któ-

rym obok innego sprzętu znajdują się ściany wodne, urządzenia zbierające absorbenty – środki wchłaniające do likwidacji zanieczyszczeń ropnych na Olzie oraz ciężarówka do wydobycia katastrof żywnościowych, ewakuacji osób przy powodziach, zdolna do pracy przy zanurzeniu 1,4 m, wyposażona w kołowrót o 60-m linie i udźwigu 11 ton oraz ramię dźwigiowe. Ten wóz, jak i kontener są ewenementami w wyposażeniu strażackim na terenie RC.

Nowe wyposażenie ratunkowe jest własnością województwa (autora projektu) i na podstawie umów wraz z czeską obsługą będzie także do dyspozycji służb ratunkowych po polskiej stronie. Jego punktem postojowym zostanie Frydek-Místek a terenem pracy Olza od swoich początków, aż po ujście do Odry.

Uczestnicząca w konferencji prasowej towarzyszącej podsumowaniu czesko-polskich projektów w ramach INTERREG III A kierownik Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie **Anna Olszewska**, zabierając głos, podkreśliła, że bliskość granicy wytworza optymalne warunki współpracy, lepsze możliwości wykorzystania techniki, wymiany informacji, doświadczeń oraz praktycznego ich zastosowania. – *Wierzę, że współpraca ta będzie kontynuowana* – powiedziała, dodając, że Konsulat będzie ją wspierał. Przy

okazji przypominała czesko-polską współpracę służb ratunkowych w czasie powodzi 2002 roku w Środkowych Czechach czy w 1997, gdy pod wodzą znalazły się Morawy i Śląsk.

Hetman **Evžen Tošenovský** przypominał natomiast nie tak odległe czasy, gdy pomimo podpisania umowy o współpracy z województwem śląskim, sam przejazd ekip ratunkowych wymagał zgody Pragi i Warszawy, gdy nie było monitoringu koryt beskidzkich rzek, a praca centrum kryzysowego opierała się na 4 telefonach komórkowych wydzwaniających co 30 sekund. – *Od tego czasu wiele się zmieniło. Tok informacji w nagłych przypadkach nadal regulowany umowami międzynarodowymi wprowadzając obejmuje stolice obydwu państw, ale i bezpośrednio idzie do wojewody śląskiego i do Konsulatu Generalnego RP* – zauważył hetman, przy okazji dziękując polskiej placówce za jej zaangażowanie się w sprawy ratownicze.

Finalizacja przedstawianych projektów umożliwi polskim i czeskim służbom ratowniczym wyjaśnienie ich filozofii postępowania i *miejmy nadzieję, że w Polsce nie będą pojawiały się w czasie powodzi opinie w rodzaju „Cześć chcę sobie ulżyć, wypuszczaj zapory wodę”* – powiedział **Vladimír Vlček**, zastępca dyrektora Straży Pożarnej Województwa Morawsko-Śląskiego, dodając, że na bieżąco będzie też podejmowana wspólnie z Polaka-

FOT. MARYNKA RADKOWSKA-DORRIS/BIK

Od początku listopada strażacy zapoznają się z możliwościami wykorzystania sprzętu ratunkowego do wodnych i ekologicznych akcji. W tych beczkach przechowywane są absorbenty, które będą wchłaniać zanieczyszczenia ropne na Olzie, obok nich w kontenerze składowane są ubrania ochronne, zbieracze zanieczyszczeń ropnych itp.

mi decyzja o środkach zastosowanych w akcjach ratunkowych.

wojewódzkiego Związku Straży Pożarnej Województwa Śląskiego.

Umowa stanowi zasady koordynacji działań, pomocy przy nawiązaniu bilateralnej współpracy, współpracy w ramach UE i Czwórki Wyszehradzkiej oraz wymiany informacji o partnerstwie z innymi regionami UE. Umowa dotyczy wspólnych ćwiczeń, konkursów, prac ratunkowych czy obozów. To pierwsza tego typu umowa podpisana między strażakami na czeskim i polskim Śląsku. Profesjonalni strażacy oczekują na podpisanie swojej umowy dopiero w pierwszym kwartale 2007 roku.

Ochotnicy razem

KARWINA (mro) – Strażacy – członkowie ochotniczych straży pożarnych po czeskiej i polskiej stronie granicy od ub. tygodnia mają podpisaną umowę o współpracy. W remizie strażackiej w Karwinie-Mizerowie podpisali ją przedstawiciele Stowarzyszenia Strażaków Czech, Moraw i Śląska, Stowarzyszenia Województwa Morawsko-śląskiego oraz Oddziału Wo-

Czy tablica powróci na swe pierwotne miejsce?

KARWINA DARKÓW (gam) – Most w Darkowie łączy brzegi Olzy i RC 81. Ciekawa konstrukcja mostowa została wybudowana na miejscu pierwotnego mostu z drewna. Nowy most został nazwany imieniem pierwszego prezydenta Czechosłowacji, Tomasza Garrigue Masaryka. Na konstrukcji została potem umieszczona tablica żelazna z dwujęzycznym, czesko-polskim napisem „Most Masarykův – Most Masaryka”. Wspomniana tablica niestety nie jest na swoim miejscu już kilkadziesiąt lat...

Niedawno jednak udało się ją znaleźć tutejszemu mieszkańcowi, **Józefowi Chmielowi**. – *Miał ją w ogrodzie jeden mój znajomy, który nie miał nawet pojęcia, o jak bardzo ciekawy rarytas chodzi. Tablica znajdowała się w dodatku już w dosyć żalonym stanie* – tłumaczy Chmiel, który obecnie stara się ją oczyścić z rdzy. Potem zamierza ją zaoferować władzom Karwiny, by mogła powrócić na swe pierwotne miejsce.

Budowę mostu rozpoczęto w 1924 roku, natomiast 5 listopada następnego roku odbyło się jego uroczyste otwarcie. W 1938 roku, po przyłączeniu Zaolzia do Polski, polscy żołnierze zdjęli tablicę, która zaginęła na długie lata. Most nosił potem imię marszałka Piłsudskiego, zaś w czasie okupacji niemieckiej jego nazwę zmienił na Adolf Hitler Brücke. Po wyzwoleniu nazwano go Mostem Bohaterów Sokolowa, chociaż częścieli mówi się o nim po prostu jako o moście darkowskim. Przed kilku laty most został poddany gruntownej rekonstrukcji, którą ukończono w sierpniu 2004 roku. Odtąd został on zamknięty dla ruchu kołowego, stając się częścią deptaka darkowskiego uzdrowiska.

Józef Chmiel ma zamiar wydać na temat wspomnianego darkowskiego mostu publikację, jeśli tylko uda mu się znaleźć spon-

FOT. CZESŁAW GABROT

Józef Chmiel ukazuje pierwotną tablicę z mostu nad Olzą w Darkowie.

Marynki

Marynka wyłączyła telewizor. „Na czy to je gupio jako, coby się na takim szopke dźwacza. Kiedysi pamijnyntóm, był taki program Polskie Zoo. Dyc to było poważniejsze niż ta cała dzisiejszo scena polityczno” – mruzczyła pod nosem nad straconym czasem. „Dyc to móga zamiast się dźwacza do tego pudła jaki ciastka napiyc albo okna umyc. Świnyta się zbliżajóm a w chwałie ikav bóm-ba uwaliła”.

Zabrała się za sprzątanie. I jak to przy sprzątaniu bywa, zanim dom wygląda jako tako, nagle narobi się tyle bałaganu, jakby ktoś postanowił wygrać konkurs na najwięksi nieporządek. Wszędzie pełno kubłów, szmat, odkurzacza wala się po podłodze, no istne skaranie boskie. I właśnie w tym momencie, kiedy bałagan osiągnął swoje apogium, do Marynki postanowiła zawitać jej Siostra z Miasta.

„Niech będzie pochwalony” – rozpoczęła w drzwiach „na, wiesi strziszczko. Jo uz okna pomyła, dołki oporażdziła, kurze pościyrała. Chłupa zakażala w tepla-kach na gauz siodać, coby do świntó czysty wydzierżoł i tak żech przysza na to, że żech downo u ciebie nie była. Tóż żech siada na bicykiel, dyc to ni ma daleko a śniegu eszcze ni mómy. I je żech tu. Ale powim ci, zimny wiatier tam fuko”.

FELIYON HALINY SIKORY

„Ano fuko” – Marynka zastanawiała się, na jakie krzesło posadzić Siostrę z Miasta. „Siedni tukej, Jo skłudzóm, także przebozcz, że cie w takim bałaganie witóm. Dosz se kawe?”

Po wymianie uprzejmości nastąpiła cisza. Marynka i Siostra z Miasta co prawda były rodzynnymi siostrami, ale od czasu, iak Siostra z Miasta wyszła za Maż i wyprowadziła się do miasta, jakoś nie mogły znaleźć wspólnego języka. A jak nie ma o czym mówić i temat pogody został wyczerpany, najczęściiej schodzi na politykę. I tutaj wyjątkowo kobiety znalazły wspólną nutę.

„Bo jo se myślóm” – zaczęła Marynka – „że to je ostuda tacy politycy. U nas, wybrani sóm a przez pół roku sie rzóndznia chycni ni mógom. To mi przypómno, jak my były małe, jak nóm mama kazała zógony wypluć. Jo my sie też dycki racyj powadzily, niż aby my co zrobily”.

„Ja, to se pamijntóm. Yny że mama miała troche wynk-szy autorytet a głównie wielkóm warzeche w kuchyni, tóż sny powódznie ty zógony wyleply” – wtórowała jej Siostra z Miasta. Za chwilę rozmawiali jeszcze o polskiej ofercie rozporokowej. I jak tak sobie porządnie ponarzękaly na elity rządzące, Marynka chwilę pomilczala, chwilę pomy-sła i wreszcie się odezwała: „Ciekawe, czy po świntach przestanóm grać te szopke”.

Szopka

»Syrena« czeskich kolekcjonerów polskiego znaczka

W połowie roku ciekawy kwartalnik „Syrena” wydawany przez Klub Kolekcjonerów

Polskich Znaczków w Republice Czeskiej i Słowackiej obchodził mały jubileusz –

wydano jego 150. numer, w którym można znaleźć wiele ciekawych informacji

nie tylko z Polski, ale też z Śląska Cieszyńskiego.

Zdawać by się mogło, że owe informacje, często bardzo specjalistyczne, służyć mogą tylko kolekcjonerom znaczka czy też historykom poczty. Nic podobnego. Wiele artykułów lub krótkich korespondencji przybliża czy też bliżej objaśnia fakty np. z okresu monarchii austro-węgierskiej oraz powstawania nowych państw – Polski i Czechosłowacji.

Kwartalnik przygotowuje grupa kolekcjonerów z **Jiřim Králem** na czele. W Klubie Kolekcjonerów udziela się wielu filatelistów z Polski, kilku z nich należy do zespołu redakcyjnego. Za swoją działalność Klub oraz jego członkowie nieraz otrzymywali wyróżnienia i odznaczenia Polskiego Związku Filatelistów. Wspomnijmy chociażby Medal za publikację i Złotą Odznakę Za zasługi o Rozwoju Polskiej Filatelistyki.

Kwartalnik w swojej 25-letniej historii borykał się z wieloma problemami, m.in. w kwestii, gdzie będzie drukowany. Po początkowych perypetiach w RC, od numeru 38. aż do 152. pomocy „Syrenie” udzielił działacze Polskiego Związku Filatelistów, którzy dzięki ścisłej współpracy z Klubem Czeskich Filatelistów w Karwinie drukowali ją w Bielsku-Białej, Katowicach, Krakowie, Opolu czy Łaziskach Górnych.

Ostatni, 154. numer na IV kwartał br. ponownie powrócił do RC i wydrukowany został w kraju i to po raz pierwszy z kolorową okładką. Niestety, wzrosła też cena egzemplarza, ale wszyscy członkowie Klubu zgodzili się z jej uiszczeniem, gdyż – jak podkreślają – nie mogą się bez „Syreny” obejść w swoim kolekcjonerskim życiu. (o)

Okolicznościowa karta korespondencyjna z portretem Jiřigo Krála i okładką „Syreny” wydana z okazji Międzynarodowej Wystawy Filatelistycznej w Świętchłowicach w 2000 r.

NA DRUGIM BRZEGU OLY COŚ DLA CIAŁA, COŚ DLA DUCHA

Po książki za granicę

W ostatnich latach mamy do czynienia z eskalacją ruchu transgranicznego, choć – jak się okazuje – „na drugą stronę” przechodzi się nie tylko po tańszą kawę, słodczyce czy ubrania, lecz także... po książki.

Polacy na Zaolziu mają do dyspozycji bogate księgozbiory w języku polskim, udostępniane przez miejscowe biblioteki, jednak niektóre z nich odwołują także Bibliotekę Miejską w Cieszynie. Grupa ok. 60 osób to Zaolziacy, którzy systematycznie wypożyczają tam książki. Część z nich korzysta również z czytelnicy, by przejrzeć aktualną prasę i śledzić wydarzenia polityczne, gospodarcze,

kulturalne i sportowe w Polsce. Podobnie jest po drugiej stronie rzeki. Biblioteki czeskie odwiedzają coraz więcej czytelników z Polski, interesują się czeską literaturą, językiem, korzystają też z dostępnych tam polskich książek oraz literatury dotyczącej regionu.

Transgraniczny ruch czytelnicy cieszy bibliotekarzy po obu stronach granicznej Olzy, zwłaszcza że „zgranicznicy” czytelników wciąż przybywa. Pomysłowy na przybliżenie mieszkańcom Zaolzia polskiej książki nie brakuje, ale może dołączymy się również inicjatyw promujących literaturę czeską w polskim Cieszynie? (em)

Cudowna skrzynka pocztowa

Ostatnia informacja, jaką Głosik i Ludmiłka znaleźli, bardzo ich ucieszyła.

- Nareszcie coś konkretnego, żadne zagadki - cieszył się Mateuszek.

- Wykopiemy ten skarb i będziemy bogaci - podskakiwał z radości Tymoteuszek.

- Wykopiecie? Hura! - Głosik również się cieszył, a najbardziej już z tego, że nie będzie musiał kopać. Tak przynajmniej myślał.

- Ty egoisto, leniuchu jeden - narzeczyła zaraz na niego Ludmiłka - wszyscy będziemy kopać, a kto nie będzie, to skarb nie dostanie!

I trzeba przyznać, że miała rację. Rację przyznały jej również krasnale. Głosik nie miał wyjścia, jeśli chciał coś mieć ze skarbu, musiał pomóc kolegom. I za chwilę już cała czwórka zgodnie kroczyła przed siebie. Każdy trzymał w ręce łopate, Mateuszek również kilof. Dotarli przed gruszą. Nie mieli problemu, była to jedyna grusza w okolicy. Stara, ale jeszcze rodziła owoce.

- Widzicie, jakie szczęście, że nie ma śniegu! A wy cały czas marudziliście, że bałwana, że sanki, że na narty by się pojechało - mądrzyła się Ludmiłka. Ale chłopaki zaraz zmroziły ją wzrokiem. Zabrali się do kopania. A to dopiero była praca! Przecież nasi przyjaciele są całkiem mali! Kopali, pot się z nich lał strumieniami, ale nie ustawali w pracy. Widać wspaniałego skarb dodawała im otuchy i siły. Aż tu nagle łopata Głosika natrafiła na coś twardego.

- Chłopaki, mam! Coś twardego i

chyba metalowego - cieszył się niesamowicie - to na pewno skrzynka ze skarbami! Szybko tutaj kopmy!

I kopali i kopali. Metalowa skrzynka powoli wylatywała się między korzeniami gruszy.

- Dobra, wystarczy kopania, chłopaki ciągnijmy! - Głosik wziął na siebie rolę przywódcy. Przecież to on natrafił na skrzynkę. I zaczęli ciągnąć. Ludmiłka przypatrywała im się z boku i radziła, w którą stronę mają ciągnąć.

- Ludmiłka, przestań się mądrzyć i pomóż nam! - zawołał podenerwowany i zaspany Mateuszek. I kiedy wszyscy cztery złapali za skrzynkę, ta się nagle poruszyła i wypadła przed naszych bohaterów.

- Skarb! Prawdziwy skarb! - krzyknął jeden przez drugiego. - Jesteśmy bogaci!

Euforia trwała naprawdę bardzo długo. Nie mogli się nacieszyć widokiem skrzynki. Tańczyli dzikie tańce, śpiewali piosenki, po prostu radochę taką mieli, jak nigdy wcześniej.

- To co, otwieramy? - zapytał szczęśliwy Głosik.

- Otwieramy! - odparli mu wszyscy głośno. I tu zaczął się problem. Bowiem skrzynka była zamknięta na zamek. A jak tu otworzyć zamek, kiedy nie ma klucza.

- Ja chyba zwaruję! Tyle starania, tyle kopania, a tu co? Nic, zamknięta skrzynka. A ciotka oczywiście zapomniała o kluczu. Taki mały drobiazdek, nic prawie, klucze. I co dalej?!

- Głosik załamał rękę.

Wielki finał konkursu czytelniczego już 20 grudnia 2006 w Cz. Cieszynie. Organizatorzy konkursu czytelniczego przygotowali spotkania finałowe dla wszystkich uczestników, którzy nadesłali poprawne odpowiedzi wraz z kompletem oryginalnych kuponów.

Na konkurs oparty na lekturze „Zemsty budzika” Kazimierza Szymeczko nadeszło 118 poprawnych rozwiązań a ich autorzy zostali zaproszeni 20. 12. br. do Miejskiego Ośrodka Kultury na Strzelnicy w Cz. Cieszynie, gdzie czeka na nich wiele niespodzianek i atrakcji.

Finałisti konkursu opartego na książce „Pościg za czarną hondą” spotkają się w tym samym dniu o godz. 14.00 w sali konferencyjnej Kongresu Polaków w RC. W obu finałach weźmie udział Kazimierz Szymeczko promując swoją najnowszą książkę Komendant Rok, która w przyszłym tygodniu schodzi z maszyn drukarskich.

Zaproszenia dla finalistów zostały przesłane pod adresem szkoły.

- Słuchajcie, u nas w domu jest taki mały klucz. Nikt nie wie od czego. Parę razy już go wyrzucaliśmy, a on zawsze jakimś cudownym sposobem do nas wraca! - zawołał Mateuszek.

- No to biegnij po niego! - krzyknął Tymek.

- No to biegnie! - zawołał Mateuszek i biegł do domu, ile sił w nogach.

Jesteście ciekawi, czy klucz będzie pasował do zamka? Uzbójcie się w cierpliwość i poczekajcie jeszcze do przyszłego czwartku. Zagadka być może się rozwiąże i być może nasi przyjaciele znajdą swój upragniony skarb.

Rubrykę przygotowała:

HALINA SIKORA

TU KIEDYS UCZONO POLSKIE DZIECI

(97)

Piotrowice Zawada

W wiosce Zawada, która weszła w 1952 roku w skład Piotrowic, oficjalne początki szkolnictwa sięgają wieku XVIII. Funkcjonowała tu wtedy szkoła, w której nauczano po morawsku. W XIX wieku znajdowała się tutaj 1-klasowa szkoła parafialna. Uczono w niej od początku po polsku. Pierwsza izba lekcyjna mieściła się w budynku prywatnym, gdzie uczył nauczyciel pomocniczy. Edukacja przebiegała po kilka godzin tygodniowo. W 1878 roku w Zawadzie pobierało naukę 84 dzieci, których nauczał nauczyciel Karol Muszyński z Łąk. Do 1923 roku w Zawadzie była tylko szkoła polska. Jednak przybyście z Czech obejmujący posiadłość na kolei i w lasach państwowych

niedawno powstałej Czechosłowacji starali się posyłać dzieci do nowo założonej szkoły czeskiej. Natomiast opornym kolejarzom narodowości czeskiej grożono przełożeniem w głąb kraju. Kiedy ówczesny kierownik polskiej szkoły Józef Wojacek wywił gazetkę młodzieżową z Polski, został za karę przeniesiony do Starego Miasta. Szkoła w Zawadzie służyła swemu celowi do 1939 roku. Jej kierownikiem był wówczas Leon Janiurek. Po zakończeniu drugiej wojny światowej jej działalność nie została już wznowiona.

Budynek byłej polskiej szkoły służy obecnie jako prywatny dom mieszkalny. Przedtem został poddany konstrukcji.

CZESŁAW GEMONT

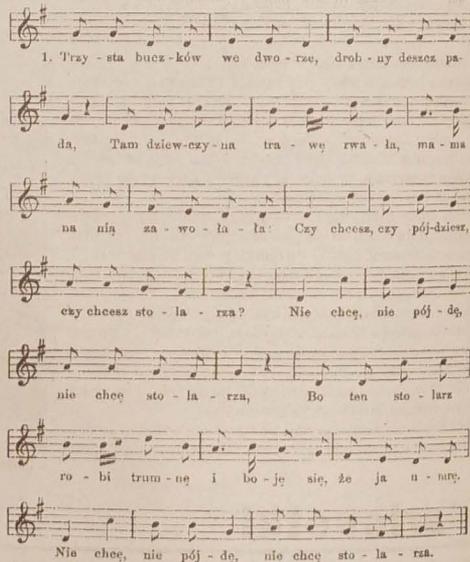
Tak przedstawia się obecnie budynek byłej polskiej szkoły w Zawadzie.

150 pieśni

(100)

ZBIÓR PIEŚNI JEDNOGŁOSOWYCH DLA MŁODZIEŻY ZEBRAŁ JERZY SAMIEC

Trzysta buczków

2. Trzysta buczków we dworze, drobny deszcz pada,
Tam dzieweczka trawę rwała, mama na nią zawołała:
Czy chceś, czy półdzieś, czy chceś kowala?
Nie cheć, nie półdie, nie cheć kowala,
Bo ten kowal młotem bije, co zarobi, to przepije.
Nie cheć, nie półdie, nie cheć kowala.

3. Trzysta buczków...
Czy chceś, czy półdzieś, czy chceś ślusarza?
Nie cheć...
Bo ten ślusarz robi klucze, we dnie w nocy, babę tłucze.
Nie cheć...

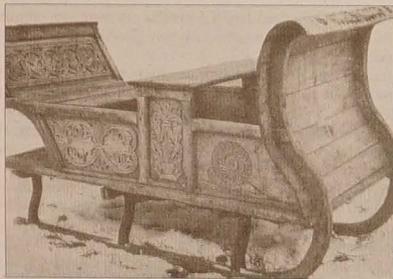
4. Trzysta buczków...
Czy chceś, czy półdzieś, czy chceś młynarza?
Nie cheć...
Bo ten młynarz ma niewiele, a bez wody, to nie młie.
Nie cheć...

5. Trzysta buczków...
Czy chceś, czy półdzieś, czy chceś bednarza?
Nie cheć...
Bo ten bednarz robi beczki, zawsze zbiera stare pieczki.
Nie cheć...

6. Trzysta buczków...
Czy chceś, czy półdzieś, czy chceś murarza?
Nie cheć...
Bo ten murarz bahrze asanty, a w zimie jest bez roboty.
Nie cheć...

7. Trzysta buczków...
Czy chceś, czy półdzieś, czy chceś tesarza?
Ja cheć, ja półdie, ja cheć tesarza,
Bo ten tesarz robi ładnie, nie boi się, że on spadnie.
Ja cheć, ja półdie, ja cheć tesarza.

Sanie, sanki

Kiedyś były pojazdem nie tylko zimowym. W wielu rejonach świata używano sani przez okrągły rok. Między innymi w starożytnym Egipcie transportowano nimi wielkie kamienne bloki. Pierwowzorem sani były wółki. Używano ich już ok. 6000 lat p.n.e. W zależności od regionu wółki miały różny kształt i wygląd. Wspólna dla nich wszystkich była prosta budowa - na dwóch kijach związanych ze sobą końcami wleczono ciężar. Ciągnięto na nich siano, czy drewno z miejsc trudno dostępnych - lasów, mokradel, bezdroży i gór.

Nie wszyscy wiedzą, że słowo sanie (sanice) w języku staropolskim oznaczało dolną szczękę zębienia. Na dolnych szczękach zwierzęcych przeciągano kiedyś po śniegu i lodzie różne towary.

Ci z was czeka niecierpliwie na ten dzień, kiedy za oknem zobaczy biały puch. Może niektórzy wyciągnęli już ze strychu sanki. Może na razie pomarzymy o tym, jak na nich zjeżdżamy. A czy wiecie, jak można taki zwykły zjazd na sankach urozmaicić?

- ❖ Wzdłuż trasy zjazdu ułożymy różne przedmioty, które zjeżdżający muszą po drodze zebrać.
- ❖ Wykonamy bramkę z patyków. Zadaniem uczestników jest trafić w bramkę.
- ❖ Z dużych kul śnieżnych wykonujemy tunel o długości kilku metrów, przez który należy przejechać zjeżdżając z góry.
- ❖ Obok trasy zjazdu kładziemy kilka kulek śnieżnych. Uczestnicy muszą zjeżdżając złapać jedną z nich, a następnie rzucić do celu (np. w ulepiętego bałwana, tarczę, koło zaznaczone na śniegu).
- ❖ Każdy uczestnik zabawy stawia sobie na rękę pionowy kijek i stara się zachować równowagę tak, aby w czasie zjazdu na sankach kijek nie spadł.
- ❖ Na patykach lub tyczkach rozwieszamy obręcze, szarfy itp. Każdy otrzymuje patyk, na który stara się podczas zjazdu z góry złapać cel.

śli też mieli słodką niespodziankę w postaci ciastek i kawy, tak więc wszystkim bardzo miłojówka się podobała.

Dziękujemy serdecznie Mikołajowi oraz organizatorom MK PZKO z Żukowa Dolnego i Sibicy.

D.G.

Głosikowa Korespondencja

Na mechanicznych reniferach

Tak właśnie przybył Mikołaj w niedzielę 3. 12. do dzieci z Żukowa Dolnego. Wprawdzie zabrakło śniegu, ale Mikołaj i tak znalazł drogę do Ośrodka Kultury i przyjechał z mnóstwem prezentów oraz dobrym humorem. (Może tak samo jak wielu rodziców cieszył się z naszych wicemistrzów świata w siatkówce). Pojawił się nawet czart, ale musiał odejść z pustym workiem, ponieważ wszystkie dzieci były dzielne, grzeczne i odważne.

Dzieci żukowskie zaprezentowały się w widowisku pani Anny Waclawik p.t. „Jak Jo choździł do szkoły”, napisanym specjalnie na październikowe otwarcie Biblioteki i Ośrodka Kultury w Żukowie. Przedstawienie wycwiczyła z dziećmi pani Helena Gaura. Dzieci opowiadały o dziejach dawnej szkoły i zabawy w manewry.

Również dzieci z przedszkola w Sibicy, z panią nauczycielką Lidą Gryga, śpiewały, tańczyły a nawet podarowały Mikołajowi piękny, ciepły szalik. Zabrzmiały piosenki, koledy, wiersze a Mikołaj był bardzo zadowolony i wszystkim sześćdziesięciu przybyłym dzieciom rozdał prezenty. Doro-

NASZ ADRES: Redakcja Głosu Ludu, Komenského 4, 737 01 Český Těšín. Pisząc do nas podaj swój wiek, klasę i adres szkoły, do której uczęszczasz. Korespondencję przysłać można także pod e-mail: info@glosludu.cz, a w załączniku dopisać Głosik.

macznego!

Propozycja na Święta

Zupa z karpia i papryki

Składniki: 1 średni karp * 1/2 kg lina rybnicza * 2 łyżki smalcu * 2 cebule * 2 kostki bułki * 2 łagodne, białe papryki * 3 pomidory * 5 ząbków czosnku * sól, pieprz.

Przygotowanie: Ryby sprawić, pokroić. Karpia pokroić. Natrzeć cebulę. W głębokim, żeliwnym rondlu rozgrzać smalec. Podsmarować na nim posiekowaną cebulę i ostrą paprykę. Następnie wrzucić ryby razem z kostkami i głowami. Zalać wodą. Dodać kostki papryki. Posolić. Gotować na małym ogniu 1,5 godziny. Potrząsać łyżeczką tak, by zupa się nie przypalała. Pod koniec gotowania dodać obrane ze skóry pomidory. Kiedy zupa rozpadła, zupę przetrzeć. Dodać trochę wody. Przelać z powrotem do rondelka. Zagotować. Wrzucić zmiażdżone ząbki czosnku, pieprz i kawałki karpia. Gotować jeszcze ok. 7 minut.

Ryba w warzywach

Składniki: 4 filety z mintaja * 4 duże marchewki * pieczek koperku * około 100 różyczek brokuła * jogurt naturalny * sól, pieprz, ziola prowansalskie.

Przygotowanie: Ryby rozmrozić, brokuły i marchewkę ugotować w posolonej wodzie, na „chrupko”. Ryby posypać przyprawą do ryb oraz ziołami prowansalskimi, ułożyć na blaszce zaminiętej w folię aluminiową – do folii włożyć również troszkę masła i szczelnie zawinąć całość. Obok, w naczyniu ułożyć przygotowane brokuły i marchewkę. Jak ryba zmięknie, czyli po ok. 30 minutach (temp. 200 C) podać z rozpuszczoną, całość posypać serem i zapiekać jeszcze 10 min. Podawać z frytkami albo bez dodatków.

Karp z cebulką

Składniki: ok. 2,5 kg karpia * 350 g cebuli * 100 g wędzonego boczkku * 800 g ziemniaków * 300 g kwaśnej śmietany * 80 g smalcu * 3 łyżki słodkiej, mielonej papryki * 1 łyżka soli.

Przygotowanie: Oczyszczyć rybę, przetrzeć wzdłuż, wyjąć ości, podzielić na równe części. Naszpiżkować boczkami, doprawić. Następnie wysmarować brytfannę tłuszczem, ułożyć na dnie ugotowane wcześniej, ale dość twarde, ziemniaki pokrojone w plasterki. Na nich ułożyć rybę, przykryć podsmażoną cebulą, papryką, oraz pomidorami pokrojonymi w plastry. Następnie wstawić brytfannę do piekarnika. Gdy ryba będzie gotowa, zalać ją śmietaną, z dodatkiem maki. Wstawić jeszcze raz do piekarnika na kilka minut.

Smazone śledzie

Składniki: 4 duże solone filety śledziowe * 20 dag pieczarek * 2 cebule * kajzerka * cytryna * 2 łyżki maki * 4 łyżki masła * 5 łyżek bułki tartej * 2 jajka * szklanka bulionu * szklanka mleka * 2 łyżki posiekanej natki pietruszki * sól * pieprz.

Przygotowanie: Śledzie moczyć 3 godziny w mleku. Posiekane cebule i pieczarki pokrojone w plasterki podsmarzyć na łyżce masła. Połowę odłożyć, a do reszty dodać namoczoną w bulionie i odcisniętą kajzerkę, natkę, jajko. Farsz doprawić solą, pieprzem. Wymieszać. Śledzie skropić sokiem z cytryny i napełnić farszem. Obtoczyć w mące, roztrzepanym jajku i bułce tartej. Smażyc na reszcie masła po 4 minuty z obu stron. Podawać z resztą pieczarek. (PD)

LISTA PREZENTÓW, KTÓRYCH NIE WYPADA DAWAĆ, JEST BARDZO DŁUGA Najcenniejsze są te... bezinteresowne

Niemal w każdym kraju jest coś, czego nie wypada sprezentować. Finowie są powściągliwi i oszczędni, nie lubią kosztownych prezentów, wolą rzeczy praktyczne, jak artykuły gospodarstwa domowego, książki, płyty... Nie cieszą się Francuzi, którym najlepiej dawać coś inspirującego i pięknego, chociażby jakieś małe dzieło sztuki. Holendrzy lubią być zaskakiwani i należy ofiarowywać im prezenty oryginalne, np. lampę solną. W Anglii źle widziane jest ofiarowanie komuś krawata, gdyż niemal każdy Anglik ma ich w nadmiarze.

Również w Grecji nie należy dawać przedmiotów osobistego użytku, takich jak krawaty, czapka czy koszula. We Włoszech nie należy przynosić nikomu chusteczek do nosa czy noży, gdyż symbolizują płacz i klótnie. Nie ofiarowuje się też broszek, bowiem dla Włocha oznaczają one smutek. W Indiach niedopuszczalne jest, by podarować komuś przedmiot wykonany

z wołowej skóry, gdyż krowa jest dla Hinduosów zwierzęciem świętym. W Chinach nie należy dawać w prezencie zegara, gdyż w języku chińskim słowo zegar jest zbliżone do słowa po grzeb. Natomiast parasolki, noże, scyzoryki, nożyki do listów i inne ostre przedmioty oznaczają koniec przyjaźni. Chińczycy najlepiej obdarować czerwoną kopertą z pieniędzmi, która gwarantuje powodzenie w każdej sprawie. Natomiast w Tajwanie w zdecydowanie złym tonie jest tam podarowanie przedmiotu, który został wyprodukowany w Chinach.

U nas lista prezentów, których nie wypada dawać, jest bardzo długa. Na pierwszym miejscu zakazanych prezentów są chusteczki, które kojarzą się z płaczem. Jeżeli chcemy podarować komuś portfel lub portmonetkę, koniecznie musimy włożyć do nich symboliczną monetę, pustę bowiem – według starodawnych wierzeń – przyniosą obdarowanemu biedę. Nie powinniśmy ofiarowywać butów,

szczególnie ukochanej osobie, gdyż oznacza to, że ta para długo już ze sobą nie pochodzi. Zabronione jest też dawanie rękawiczek, które symbolizują klótnie. W złym tonie jest też dawanie komukolwiek, a szczególnie osobie mało znanej, dezodorantów i mydeł, co może być odebrane jako zwrócenie uwagi na niewystarczającą higienę osobistą danej osoby. Starsi ludzie wierzą, że nie można ofiarowywać pereł, które symbolizują nie-szczęście i żyz.

Jest jednak coś, co prawie wszędzie będzie przyjęte z sympatią. Niemal w każdym kraju na świecie symbolem szczęścia stał się słoń, jednak jest jeden warunek – podarowany przez

nas słoń musi mieć trąbę do góry, w przeciwnym razie może przynieść nam tylko pecha. Niemniej jednak prawdziwie szczęście domostwo przyniosą trzy słonie: jeden otrzymany w prezencie, jeden kupiony i jeden znaleziony.

Przeważnie wszyscy lubimy nie tylko dostawać, ale też i dawać prezenty. Psychologowie twierdzą, że ma to swoje wytłumaczenie, dając bowiem komuś prezent sprawiamy też przyjemność sobie. Ponadto ofiarowując podarek, w podświadomości spodziewamy się otrzymania czegoś w zamian. Tymczasem trzeba pamiętać, że najcenniejsze są prezenty bezinteresowne. (RED)

Warto Wiedzieć

Rady na czasie

Są praktyczne i sprawdzone, przydadzą się w przedświątecznych przygotowaniach.

- ◆ Łatwiej wyciśniesz sok z cytryny, kiedy włożysz ją na 5 minut do gorącej wody.
- ◆ Dżem morelowy bez trudu da się rozprzewadzić na cieście, gdy wymieszasz go z niewielką ilością soku jabłkowego lub pomarańczowego i podgrzejesz w rondelku, mieszając.
- ◆ Twardy i kruchy się biszkopt będzie znowu jak świeży, jeśli skropisz go sokiem owocowym lub winiakiem z wodą.
- ◆ Aby ubić białka na bardzo sztywną pianę, pod koniec ubijania dodaj niewielką ilość soku cytrynowego i szczyptę mąki ziemniaczanej.
- ◆ Piany nie ubijaj w aluminiowych naczyniach, gdyż stanie się szara i ciasto z jej dodatkiem będzie wyglądało nieapetycznie.
- ◆ Aby wyjąć upieczone ciasto z formy bez uszkodzenia, jeszcze ciepłą owiń zwilżoną serwetką. Dzięki wydzielającej się parze ciasto natychmiast odejdzie od ścianek.
- ◆ Sernik będzie lekki i puszysty, gdy do masy serowej dodasz niewielką ilość ubitej śmietany lub kilku-kilka łyżeczek krowli alkoholu.
- ◆ Ciasto drożdżowe szybko wyrośnie w kuchence mikrofalowej. Wyrobione ciasto wstaw na 8 minut do kuchenki nastawionej na 80-90 wat. Jeśli nie jest wyposażona w talerz obrotowy, po 4 minutach obróć ciasto o 180 st.
- ◆ Jeśli kruche ciasto rwie się w trakcie wałkowania, dodaj mocno schłodzone jedno białko lub 1-2 łyżki lodowatej wody, wyrób i wstaw do lodówki na co najmniej 30 minut. (K)

CHWILA MEDITACJI POZWOLI NAM NA WIĘKSZY DYSTANS DO NASZYCH PROBLEMÓW

Sposoby na przedświąteczny stres

Okras przed - i okołoswiąteczny często jest dodatkowym źródłem stresu. Wynika to przede wszystkim z większego obciążenia obowiązkami, takimi jak zakupy, kartki świąteczne, porządki i tym podobne. Z drugiej strony odkupujemy, że przynajmniej trochę powinniśmy w czasie świąt odpocząć, co często staje się zupełnie nieradne. Jak wykazały badania psychologów i lekarzy świąteczny wypocinek jest swego rodzaju sztuką. Niektóre osoby potrafią się bez problemu relaksować prawie w każdych warunkach. Jeśli jednak do tego grona nie należymy – warto zapoznać się z kilkoma prostymi zasadami radzenia sobie z świątecznym stresem.

Uśmiechnij się

Podchodzenie do przeciwności losu z humorem jest zupełnie podstawową sprawą. Powiedziana w odpowiedniej chwili anegdota nie tylko rozładowuje napięcie – ale jak wykazały badania fizjologów wpływa tonizująco na nasz układ krążenia.

Spacer = relaks

Zarówno w natłoku spraw przedświątecznych jak i w trakcie samych świąt należy pamiętać, że wskazana jest umiarkowana aktywność fizyczna. Nawet półgodzinny spacer jest skuteczny w redukowaniu stresu.

Rozsądek i złoty umiar

Dysponujemy niestety ograniczoną ilością czasu – a potencjalnych zadań do wykonania jest zawsze dużo. Dobre planowanie czasu i wyznaczanie realistycznych celów jest skutecznym sposobem ograniczenia frustracji. Ograniczenia powinny dotyczyć także diety, w tym w szczególności napojów alkoholowych. To nieprawda, że alkohol jest skutecznym środkiem na stres, chociaż oczywiście lampka czerwonego wina do świątecznego obiadu nie tylko poprawi wrażenia smakowe ale i wykazuje działanie ochronne na nasz układ krążenia.

pozytywne emocje

Chwila medytacji i refleksji ukierunkowanych na wewnętrzny świat emocji pozwoli nam na większy dystans do naszych problemów. Związane ze świątami różnego typu akcje charytatywne służą nie tylko potrzebującym. Pomagając innym pomagamy także sobie. Dlatego warto – zachowując oczywiście rozsądek w stosunku do różnych, nie do końca uczciwych inicjatyw – zrobić coś dla innych.

Muzyka łagodzi obyczaje

Chwila muzyki, jaką lubimy, zmniejsza napięcie, działa rozluźniająco, zmniejsza uczucie zmęczenia i depresji. Pamiętaj jednak przy tym należy, że nie wszyscy muszą podzielać nasz muzyczny gust i preferencje, a wtedy działanie muzyki może przynieść skutek odwrotny od zamierzonego, prowadząc do agresji i niepotrzebnych konfliktów. Przedstawione propozycje nie wyczerpują wszystkich możliwości ograniczania stresu. Jeśli jednak walka „ze stresem” przed lub w czasie świąt nie powiedzie się, zawsze można przypomnieć sobie „pocieszenie”: święta trwają przecież bardzo krótko – co oznacza, że powrót do pracy nie jest wcale odległy. (int)

Telewizja

CZWARTEK 14 GRUDNIA

TVP 1

5.45 Europa bez miłości 6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Kwadrans po ósmej 8.35 Kawa czy herbata? (mag.) 8.55 Był taki dzień 14 grudnia 9.00 Stuart Malutki - Sprzątanie to wyzwanie (s.) 9.25 Domowe przedszkole 9.55 Teletubisie (s. anim.) 10.25 Siedmiu wspaniałych - Świadek (s.) 11.45 Agrobiznes (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.35 Plebania (s.) 13.00 Kogutto (mag.) 13.25 Polacy na Syberii - Tajemnicę stepu (film dok.) 13.35 Sprawiedliwi - Kto ratuje jedno życie... 14.15 NTM normalnie żyć (pr. med.) 14.25 My, wy, oni 14.50 Był taki dzień 14 grudnia 15.00 Wiadomości 15.10 Jaka to melodia? (teleturniej) 15.35 Recepty Jedyńki - W zdrowej skórze zdrowy duch 16.05 Moda na sukces (s.) 17.00 Telexpress 17.20 Na celowniku (mag.) 17.35 Klan (s.) 18.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.30 Plebania (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.20 Niebezpieczny romans (film USA) 21.55 Misja specjalna (mag.) 22.30 Program firmowy (pr. public.) 22.45 Losskot! (pr. kultur.) 23.15 Kwadrans po jedenaście 23.40 Był taki dzień 14 grudnia 23.45 Spaleni słońcem (film ros.) 2.00 Zdrójca 2.20 Był taki dzień 14 grudnia.

HUBERT ZAWODOWIEC

Film sensacyjny Francja/Japonia, 2001, 100 minut

TVP 2, czwarteK 14. 12., godz. 20.10 Reżyseria: Gérard Krawczyk Wstępują: Jean Reno, Ryoko Hirose, Michel Muller, Carole Bouquet, Ludovic Berthillot, Yan Epstein, Michel Scurneau. Hubert Fiorentini jest pryncypalem policjantem, który w zarysowaniu przestępczości stosuje niekonwencjonalne metody. Po jednej z akcji zostaje wysłany na przymusowy urlop. Wyjeżdża do Tokio, gdzie przed wielu laty poznał smak prawdziwej miłości. Wprawdzie ukochana Huberta już nie żyje, ale w mieście czeka na niego miła niepodziakna. Okazuje się, że jest ojcem 19-letniej Yumi Yoshimido. Bystra i przedsiębiorcza dziewczyna przysparza jednak ojcu samych kłopotów. Od chwili poznania obo-

je muszą uciekać przed japońską

TVP 2

5.30 Statek miłości (s.) 7.10 10 minut tylko dla siebie 7.40 Magiczny autobus - Wyprawa do wnętrza Ralphiego (s. anim.) 8.10 Na dobre i na złe - Sąsiedzka pomoc (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 11.05 Hotel Zaczisze - Próbný alarm pożarowy (s.) 11.40 McGregorowie - Trudna podróż (s.) 12.45 Trudne dzieci 13.45 Allo, Allo (s.) 14.15 Europa da się lubić 15.10 Detektyw w sutannie - Dwaj bracia (s.) 16.00 Panorama 16.20 Dziewczyny do wzięcia (film pol.) 17.10 Gwiazdy Dwojki nominowane do Telekamer 2007 17.40 Ulice kultury 18.30 Panorama 19.00 Jeden z dzieł sięci 19.35 Spacer z dziennikiem (pr. dok.) 20.10 Wasabi: Hubert zawodowiec (film franc.) 21.50 997 (mag.) 22.30 Panorama 22.50 Biznes 23.15 13 pierwszych dni. 14 grudnia 1981 23.30 Battlestar Galactica (film USA) 0.20 Naddniestrze: Raj handlarzy bronią (film dok.) 1.15 Tajne

akcje CIA (film USA) 1.55 Nie do wiary (film USA).

TV KATOWICE

6.20 Echa dnia 6.35 Niepokorni 7.25 Książki z górnej półki (mag.) 7.45 Aktualności 7.50 Kalejdoskop regionalny 8.00 Bliżej natury 8.48 Gość dnia 9.00 Transmisja obrad Sejmu 16.00 Studio senackie 16.45 Aktualności 16.47 Kartka z kalendarza 16.50 25 lat temu... 17.00 Všechno kłape - wszystko gra 18.00 Aktualności 18.40 Ludzie i sprawy 19.10 Cogito (mag.) 19.20 Uwaga! Weekend! Informator kulturalny 19.50 TV Katowice zaprasza 20.00 Trzeci wymiar 20.50 Studio pogoda 21.00 Trzeci wymiar 21.15 Niepokorni - Stanisław Markowski 21.45 Aktualności 22.15 Plus minus 22.35 Niepokorni 23.15 Patrol 3 23.40 Posiedzenie Senatu RP 0.15 Macierzyństwo w świecie zwierząt - Następne pokolenie 1.10 Kissinger i Nixon (film kanad.).

POLSAT

6.00 Wstawaj! Gramy! (pr. muz.) 7.00 Roseanne (s.) 8.25 Gra w ciemno (teleturniej) 9.30 Halo! Kasa! (teleturniej) 10.15 Boston Public (s.) 11.15 Samo życie (s.) 11.50 Kochaj mnie, kochaj! (s.) 12.50 Na wariackich papierach (s.) 13.55 Pierwsza miłość (s.) 14.40 Świat według Bundych (s.) 15.10 Daleko od noszy (s.) 15.45 Wydarzenia 16.10 Interwencja (mag.) 16.40 Oko na miasto 17.00 Gra w ciemno 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Samo życie (s.) 20.05 Świat według Kiepskich (s.) 20.30 Fala zbrodni (s.) 22.00 Co z tą Polską? 23.40 Gorzka miłość 0.10 Na jeden temat... z Joan Rivers 0.40 Dziewczyny w bikini (quiz).

TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 6.30 Czarodziejskie przedszkole 9.00 AZ-kwiz Junior 9.30 Podróż po... (pr. cykl.) 10.00 Wiadomości 10.05 Rodzina Horaków (s.) 11.00 Wszystko party (talk show) 11.30 Ogród to zabawa (mag.) 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Ćwiczy z TVC 13.40 Czy mnie zechcecie? (mag.) 14.00 Wiadomości 14.05 Pod pokrywką (mag.) 14.30 Kiedy słońce nie pomaga (s.) 15.20 Film o filmie Strażnik 15.30 Simpsonowie (s.) 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejskie przedszkole 16.30 Meduza (lista przeb.) 17.00 Sprawa dla reporterk (pr. publ.) 17.30 AZ-kwiz 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Czeskie głowy 18.30 Mieszkać - to sztuka (mag.) 18.56 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 20.00 Proszę mi powiedzieć (pr. roz.) 21.05 Przez nowy próg (pr. cykl.) 21.30 Bananowe rybki (talk show) 22.00 Poker (mag.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 22.55 Prognoza pogody, sport 23.05 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy 23.10 Kinobox (mag. fil.) 23.35 Poezi Live (koncert) 0.15 Magazyn historyczny 0.45 Europejskie muzyce muzyczne korzenie 1.40 Simpsonowie 2.05 AZ-kwiz.

TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.30 Problemy rodzinne 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz 11.55 Czeskie głowy 12.05 Reportery TVC (pr. publ.) 12.35 Przez nowy próg 13.00 Kultura w regionie 13.25 Historie żelaznej kurtyny (pr. cykl.) 13.40 Tomcio Paluch (s. anim.) 13.55 Benjamin Kwiatek (s. anim.) 14.20 Labirynt (dla dzieci) 14.45 Nauka to zabawa (mag.) 15.15 Skarby świata (s. dok.) 15.30 Telewizyjny uniwersytet. Napijmy się 15.50 Wizytówki (pr. cykl.) 16.00 O języku czeskim 16.10 Planeta Nauka (pr. cykl.) 16.35 Zachmurzenie ziemi (pr. cykl.) 16.50 Telewizyjny klub nie słyszających (mag.) 17.25 Czechi - Finlandia (transmisja hoke-

ja na lodzie) 19.50 Ćwiczy z TVC 20.00 Mozart Praga 2006 (koncert) 21.30 Na pyhwalni z... (talk show) 21.55 Pandurango (s. dok. muz.) 22.25 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy 22.40 Klub Filmowy: Satorycon (film wł.-fr.) 0.45 Koncert z Senatu 1.30 Świat Książek 1.40 Słowo na niedziele 1.45 Magazyn golfa 2.05 Pułkownik Ting Sing.

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Szpital Dobrej Nadziei (s.) 9.30 Bałwan szuka partnerki (film niem.) 11.30 To morderstwo, napisała (s.) 12.30 Bianca - Droga do szczęścia (s.) 13.25 JAG (s.) 14.20 Lensenis i spółka (s.) 14.50 Dziewczyny Gilmore'a (s.) 15.45 Gliniarz i prokurator (s.) 16.45 Medicopter 117 (s.) 17.45 Kobra 11 (s.) 18.45 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) 21.15 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 22.05 TeleTele (pr. sat.) 22.45 Żelazny orzeł III (film USA-br.) 1.05 Szybka wygrana 2.00 Złotka.

PRIMA

6.20 St. Tropez (s.) 7.20 Gwiezdzna olimpiada Scooby'ego (s. anim.) 7.45 Szansa bez granic (pr. roz.) 8.35 Nieposkromiona Lucia (s.) 9.35 Dzika kotka (s.) 10.35 Lekarz z gór (s.) 11.35 Siódme niebo (s.) 12.35 Krok za krokiem (s.) 13.35 Klinika (s.) 14.35 Dowód w zasięgu ręki (s.) 15.35 Diagnoza morderstwo (s.) 16.35 Sprawa dla dwu (s.) 17.50 5 kontra 5 (teleturniej) 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 19.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.25 Extra (mag.) 20.05 Wiezy rodzinne (s.) 21.20 Rozbitkowie - Final (reality show) 22.30 Ochlani (film USA) 1.25 Wielbiciel (film USA) 3.20 Zapytaj o przyszłość.

PIĄTEK 15 GRUDNIA

TVP 1

5.45 Wielkie sprzątanie 6.00 Kawa czy herbata? (mag.) 8.00 Wiadomości 8.15 Kwadrans po ósmej 8.30 Wiadomości 8.35 Kawa czy herbata? (mag.) 8.55 Był taki dzień 15 grudnia 9.00 Słobs (s.) 9.25 Jedynecka - Kraina języków 9.55 Teletubisie (s. anim.) 10.25 Kojak - Śmiertelna gra (s.) 11.45 Agrobiznes (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.35 Plebania (s.) 13.00 Faceti dla wzięcia (s.) 13.30 Zaginiona Matka (film pol.) 14.20 Wielki świat małych odkrywców 14.40 4 + 1 Powyżej podium 14.50 Był taki dzień 15 grudnia 15.00 Wiadomości 15.10 Zaginiona Raj (s.) 16.05 Moda na sukces (s.) 17.00 Telexpress 17.20 Na celowniku (mag.) 17.35 Savannah (film USA) 18.25 Sąsiedzi - Ofiary szlachetności (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.20 Rancze konie (film USA) 22.20 Ring (talk-show) 23.05 Ostatnie zadanie (film USA) 0.50 Był taki dzień 15 grudnia 0.55 Śmierć jak kromka chleba (film pol.) 2.55 Był taki dzień 15 grudnia.

TVP 2

5.25 Statek miłości (s.) 7.05 10 minut tylko dla siebie 7.30 Magiczny autobus - Suche jak pieprz (s.) 8.00 Na dobre i na złe - Tajemnicza Agnieszki (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 11.05 Hotel Zaczisze - Inspekcja hotelowa (s.) 11.40 McGregorowie - Sen nocny zimnej (s.) 12.45 Będę modelką (film USA) 13.30 Allo, Allo (s.) 14.00 Kabaret Ani Mru Mru 14.10 Dubudu (pr. muz.) 15.05 Detektyw w sutannie - Ładne dziecko (s.) 16.00 Panorama 16.20 Polskie drogi - Do broni (s.) 17.55 Ekspresywnie życie 18.30 Panorama 18.55 Telekamery Teletygodnia 2007 - nominacje 18.58 Pamiętajmy o Osieckiej (film pol.) 19.55 Podróż z zartem - Argentyna (film dok.) 21.00 Tygodnik Moralnego Niepokoi 21.30 Wojenna narzeczona (film pol.) 22.30 Panorama 22.50 Biznes 23.15 13 pierwszych dni 15 grudnia 1981 23.30 Agnes Browne (film USA) 1.05 Wiedźmin

RĄCZE KONIE

Film USA, 2000, 120 minut
TVP 1, piątek 15. 12., godz. 20.20 Reżyseria: Billy Bob Thornton Wstępują: Matt Damon, Henry Thomas, Penelope Cruz, Lucas Black, Rubén Blades, Miriam Colón, Bruce Dern.

Osadzona w realiach lat 40. opowieść o dojrzewaniu. Cole, który do tej pory mieszkał na wielkim teksańskim ranczo, jednego dnia traci wszystko. Umiera jego dziadek. Cole dowiaduje się od prawnika, że matka sprzedaje ranczo nafiarczom. Pozostawiony własnemu losowi, odrzucony przez matkę, która ułożyła sobie życie z drugim mężem w San Antonio, nie mogąc liczyć na pomoc ojca, Cole wraz z przyjaciółmi, Rawlinsem, postanawia zacząć wszystko od nowa.

- Jaskier (s.) 1.55 50 lat Piwnicy Pod Baranami - Ta nasza młodość (koncert).

TV KATOWICE

6.45 Niepokorni 6.50 Trzeci wymiar 7.25 Książki z górnej półki (mag.) 7.45 Aktualności 7.50 Kalejdoskop regionalny 8.00 Narciarski weekend 8.05 Z życia Kościola - Magazyn religijny 8.48 Gość dnia 9.00 Transmisja obrad Sejmu 16.10 Rozmowa dnia 16.45 Aktualności 16.47 Kartka z kalendarza 16.50 Media Cup 17.00 Magazyn kulturalny 17.50 Kronika miejska Zabrze 18.00 Aktualności 18.45 Czwarci władza (pr. public.) 19.10 Rybnicka Jesień Kabaretowa 19.50 TV Katowice zaprasza 20.00 Teleturier 20.10 Ślizg (mag.) 21.00 Echa dnia 21.15 Niepokorni - Zbigniew Kupisiewicz 21.45 Aktualności 22.15 Plus minus 22.35 Niepokorni 23.15 Uwierz w dokument 0.15 Żywcem nas zjadają (pr. med.) 1.05 Poważne uszkodzenie ciała (film ang.) 2.15 Manchester United w blasku chwaly (film USA).

POLSAT

6.00 Wstawaj! Gramy! (pr. muz.) 7.00 Roseanne (s.) 8.25 Gra w ciemno (teleturniej) 9.30 Halo! Kasa! 10.15 Klinika samotnych serc (s.) 11.15 Samo życie (s.) 11.50 Kochaj mnie, kochaj! (s.) 12.50 Zamieńmy się z nami (s.) 13.55 Pierwsza miłość (s.) 14.40 Rodzina zastępcza plus (s.) 15.45 Wydarzenia 16.10 Interwencja (mag.) 16.30 Urodziny Fundacji Polsat 17.00 Gra w ciemno (pr. rozryw.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Balonowy

AGNES BROWNE

Film USA/Irlandia, 1999, 95 minut
TVP 2, piątek 15. 12., godz. 23.30 Reżyseria: Angelica Huston Wstępują: Angelica Huston, Marion O'Dwyer, Ray Winstone, Arno Chevrier, Niall O'Shea, Ciaran Owens, Roxanna Williams.

Dublin, 1967 r. Owdowiała handlarzka owoców, Agnes Browne, zostaje sama z siedmiorgiem dzieci. Nie mając pieniędzy na pogrzeb, zadłuża się u miejscowego lichwiarza, bezwzględnego pana Billy'ego. Choć ledwo wiąże koniec z końcem, uczciwie spłaca dług z tego, co opieka społeczna przyznaje na dzieci. Jedyńm oparciem w trudnych chwilach jest dla niej przyjaciółka, Marion Monks. W końcu długo wyczekiwana pomoc pozwala spłacić wdzowie cały dług, który miała u Billy'ego. Lichwiarz znajduje jednak sposób, by podstępem wciągnąć ją na swoją listę.

chłopak (film USA) 21.15 Dar widzenia (film USA) 23.10 Nieustraszeni 0.10 Dziewczyny w bikini (quiz) 2.10 Nocne randki.

TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 6.30 Czarodziejskie przedszkole 9.00 Wszędzie dobrze, w domu najlepiej (s.) 9.15 Ranczo pod Zieloną Siódmką (s.) 9.45 Czy mnie zechcecie? (mag.) 10.00 Wiadomości 10.05 Snowboardziści (film czes.) 12.00 Wiadomości 12.30 Kolory życia (mag.) 13.30 Bananowe rybki (talk show) 14.00 Wiadomości 14.05 Nasza wieś (mag.) 14.25 Program dla miłośników muzyki 14.50 13 komnata Lenki Kofinkowej 15.30 Willy Fog w 80 dni dookoła świata (s. anim.) 16.00 Wiadomości 16.05 Pomagajmy sobie 16.30 Niefortunna czarownica (s.) 17.00 Nie mam pracy (pr. cykl.) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Czeskie głowy 18.30 Nie wahaj się i kręć! (pr. roz.) 18.56 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 20.00 Ostatni sezon (s.) 21.00 13 komnata Joży Róża 21.40 Talk show Jana Krausa 22.30 Wydarzenia, komentarze 22.55 Prognoza pogody, sport 23.05 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.10 Ally McBeal (s.) 23.50 Mądrość krokodyla (film br.) 1.25 Pod pokrywką 1.50 AZ-kwiz 2.15 Styl.

TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.35 Na tropie (mag. krym.) 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 11.55 Czeskie głowy 12.00 Euronews 12.20 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy 12.35 Sprawa dla ombudsmna 12.55 Exit 316 (mag.) 13.15 Klocki (dla dzieci) 13.25 Bajka 14.35 Meduza (lista przeb.) 15.10 Jindřich Štreit (dok.) 16.05 Przгоды nauki i techniki 16.35 Kamera w podróży (pr. cykl.) 17.30 Babilon (mag.) 18.00 Musicbook (mag.) 18.30 Styl (mag.) 19.00 Wiadomości w języku migowym 19.05 Magazyn folklorystyczny 19.20 102 oktańów 19.40 Euronews 20.00 Cudowna planeta: Życie ssaków wg Davida Attenborough (pr. cykl.) 20.50 Piękne zguby (talk show) 21.20 U nas w Europie (mag.) 21.50 TVC Live: Vichry 22.50 Black Books (s.) 23.15 Gorzka letniej nocy 0.35 Supergrass (koncert) 1.10 Gondolán session 2.05 Granice smrodu.

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Szpital Dobrej Nadziei (s.) 9.30 Mole kobiet (film USA) 11.55 To morderstwo, napisała (s.) 12.50 Bianca - Droga do szczęścia (s.) 13.50 JAG (s.) 14.45 Dziewczyny Gilmore'a (s.) 15.45 Gliniarz i prokurator (s.) 16.45 Medicopter 117 (s.) 17.45 Kobra 11 (s.) 18.45 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Zakazany owoc (film USA) 22.35 Replikant (film USA) 0.25 Brygada (s.) 1.50 Szybka wygrana.

PRIMA

6.20 St. Tropez (s.) 7.20 Gwiezdzna olimpiada Scooby'ego (s. anim.) 7.45 Szansa bez granic (pr. roz.) 8.35 Nieposkromiona Lucia (s.) 9.35 Dzika kotka (s.) 10.35 Lekarz z gór (s.) 11.35 Siódme niebo (s.) 12.35 Krok za krokiem (s.) 13.35 Klinika (s.) 14.35 Dowód na wyciągnięciu ręki (s.) 15.35 Diagnoza morderstwo (s.) 16.35 Sprawa dla dwu (s.) 17.50 5 kontra 5 (teleturniej) 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 19.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.25 Extra (mag.) 19.50 Losowanie loterii Euromiliony 20.00 Morderstwa w Midsomer (s.) 22.15 Losowanie film USA) 0.55 Brother (film USA) 3.00 Zapytaj o przyszłość.

Kronika Rodzinna

Jutro, 15. 12. 2006 obchodzi piękny jubileusz

pani DANUTA DZUSOWA

z Karwiny Starego Miasta. Z tej okazji szczęśliwych i zdrowych lat oraz wielu radosnych chwil w kręgu rodziny i przyjaciół życzą najbliżsi.

RK-178

Dziś, 14 grudnia obchodziliby 40. urodziny nasza Droga

śp. JOLA FOLWARCZNA

z domu Sikora z Cierlicka, w styczniu zaś minie 16. bolesna rocznica Jej niespodziewanej śmierci. Niechaj w sercach tych, którzy Ją znali, pozostanie na zawsze. Z miłością wspominają matka z mężem i siostra.

GL-622

Dnia 15 grudnia 2006 minie 20. rocznica śmierci naszej Mamusi

śp. BRONISŁAWY SMOLIKOWEJ

z Karwiny, zaś 15 stycznia 2007 przypominamy sobie 2. rocznicę śmierci naszego Tatusia

śp. ERNESTA SMOLIKA

Z szacunkiem wspominają najbliżsi.

RK-214

W głębokim żalu podajemy do wiadomości, że dnia 11. 12. 2006 zmarła w wieku 92 lat Kochana Mamusia, Teściowa, Babcia i Prababcia

śp. HELENA MUTINOWA

zamieszkała w Hawierzowie. Pogrzeb Drogię Zmarłej odbędzie się dnia 14. 12. 2006 o godz. 14.00 z kaplicy na cmentarzu w Karwinie Starym Mieście. Zasmucona rodzina.

RK-211

Czas wszystko w proch zamienia, pozostaje ból w sercu i ciche wspomnienia...

Dnia 14 grudnia 2006 mija 10. bolesna rocznica, kiedy na zawsze opuściła nas nasza Kochana Żona, Mamusia i Babcia

śp. ANNA CHMIELOWA

z Hawierzowa Błędowic. Za pamięć dziękujemy wszystkim, którzy Ją znali. Z szacunkiem wspominają najbliższa rodzina.

GL-636

Co w teatrze

SCENA CZESKA - ORŁOWA: „Hrątki s. Bertem” (14, godz. 19.00, grupa A).

Co w kinach

KARWINA - Centrum: Kurczak Mały (14, 15, godz. 15.30); Diabeł ubiera się u Prady (14, 15, godz. 17.45, 20.00); Reflex: Iluzjonista (14, 15, godz. 17.00, 20.00); Ex First Descent (14, 15, godz. 19.00); CZ. CIESZYN - Central: Sonatine (14, godz. 18.30); Bajki dla dzieci (15, godz. 9.00); Diabeł ubiera się u Prady (15, godz. 17.00); Dwie wieże: Triumf i tragedia (15, godz. 19.00); TRZYNIC - Kosmos: Casino Royale (14, godz. 17.30); Diabeł ubiera się u Prady (14, godz. 20.00); HAWIERZÓW - Centrum: Sezon na misia (14, 15, godz. 15.30); Iluzjonista (14, 15, godz. 17.45, 20.00); CIESZYN - Piast: Happy Feet: Tupot małych stóp (14, godz. 15.00, 17.00); Mistrzowie kina: Orson Welles (14, godz. 19.00); Sezon na misia (15, godz. 14.30, 16.15); Klik: I robisz co chcesz (15, godz. 18.00); Infiltracja (15, godz. 20.00).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, piątek, godz. 18.20.
POLSKIE AUDYCE: Ostrawa 107,3 MHz i Trzyniec 105,3 MHz, po-pt: 19.00, nie: 18.30.

Co w terenie

HAWIERZÓW - Klub Emerytów i Klub Kobiet zapraszają na wigilijkę 14. 12. o godz. 15.00 do świetlicy przy ul. Matuśka 2.

Koncerty

LYŻBICE WIEŚ - zarząd MK PZKO zaprasza członków i sympatyków 16. 12. o godz. 19.00 do świetlicy Koła na koncert grupy muzycznej „Plegma”.

TRZYNIC - Parafia Luterskiego Kościoła Ewang. A.W. zaprasza serdecznie na tradycyjny Wieczór Kołęd na niedzielę 17. 12. o godz. 16.00 do tutejszego kościoła ewangelickiego. Wystąpią: Chór Parafii Ewangelickiej

Firma Prosystem, spol. s r.o.
zatrudni pracownika ze znajomością:
programowanie Visual Basic lub C#
język SQL
Miejsce pracy: Czeski Cieszyn
Adres kontaktowy: job@prosystem.cz
Telefon: +420 558 713 392
Informacje o firmie: www.prosystem.cz

w Ustroniu pod kierownictwem Krystyny Gibiec oraz miejscowy chór „Lutheran Chorus” wraz z orkiestrą pod batutą Józefa Podoli.
MOSTY k. JABLONKOWA - Chór Mieszany „Przełęcz” zaprasza 16. 12. o godz. 15.30 do Domu PZKO na Koncert Adwentowy. W programie: chór męski „Gorol” oraz „Przełęcz”.
CIERLICKO - Parafia Śląskiego Kościoła Ewang. A.W. zaprasza 17. 12. o godz. 9.00 do miejscowego kościoła ewangel. na koncert kołęd w wykonaniu Chóru Nauczycieli Polskich.
NAWSIE - Chór Żeński „Melodia” zaprasza na Koncert Kołęd 16. 12. o godz. 16.00 do Domu PZKO w Nawsiu. W programie kołedy w wykonaniu chóru „Melodia” oraz wiersze i kolędowanie dzieci szkoły i przedszkola w Nawsiu.
KARWINA NOWE MIASTO - 19. 12. o godz. 18.00 koncert świąteczny zespołu „Malá černá hubda” w nowomiejskim Domu Kultury.
ORŁOWA - MK PZKO Orłowa Lutyńska oraz chór „Zaolzie” zapraszają na Koncert Pieśni Sakralnej 17. 12. o godz. 15.00 w kościele ewangelickim w Orłowej Mieście. W programie: chór parafii św. Katarzyny z Czeskiego-Dziedzic oraz chór „Zaolzie”.

Oferty

ASYSTENTKĘ HANDLOWCA zatrudnić - biegła z znajomością j. czeskiego, prawo jazdy, +48 697 030 222; +420 731 525 187. GL-621
BIURO PODRÓŻY CK PRESSBURG, s.r.o. z siedzibą w Ohumuńcu poszukuje do swojego zespołu osobę, najlepiej absolwentką kierunku Turystyka lub Hotelarstwo. Osoba powinna być biegła w językach - czeski, polski, plusem jest także angielski. **Pozycja:** pełny etat, praca w wydziale rezerwacji zagranicznych z ukierunkowaniem na polskich klientów oraz odpowiedzialność za przygotowanie polskojęzycznych ofert, obukierun-

Firma handlowa poszukuje osoby do sprzedaży okien i nadzoru realizacji zamówień
Wymagania:
■ wykształcenie średnie
■ znajomość pracy na komputerze
■ zdolności organizacyjne
■ dokładność i precyzyjność
■ prawo jazdy kat. B
Miejsce zatrudnienia w Karwinie
Zainteresowanych prosimy o przesłanie życiorysu pod adres el.: info@Okokna.cz

kowe tłumaczenia (przeze wszystkim do polskiego), komunikacja z partnerami. **Wymagania:** samodzielność, chęć do pracy, racjonalne podejście, asertywność, grzec teamowy, chęć podróżowania, humor, prawny jazd gr. B. Miejsce pracy: Olomuniec. Zainteresowanych prosimy o przysłanie na e-mail sekretariat@ckpressburg.cz życiorysu w polskim i czeskim języku wraz z wpisem o oczekiwanym wynagrodzeniu. GL-640

Wystawy

GALERIA TEATRU CIESZYŃSKIEGO, Duża Galeria: do 16. 12. wystawa świąteczna połączona ze sprzedażą organizowana przez Caritas Cz. Cie-

Wieczór z filmem i Michałem Rosą

BYSTRZYCA (kor) - Reżyser **Michał Rosa** będzie jutro gościem kolejnego wieczoru w bystrzyckim kinie, organizowanego przez działający od ponad pół roku Klub Filmu Polskiego. Reżyser przywiezie z sobą swój najnowszy film „Co słonko widziało”.

Najnowszy film Rosy ponownie dotyczy Śląska, podobnie jak jego debiut „Gorący czwartek”, który w 1994 r. został oceniony nagrodą m.in. podczas drugiego Cierlickiego Lata Filmowego. Warto przypomnieć, że w tym filmie po raz pierwszy pojawiła się na planie była aktorka Sceny Polskiej Teatru Cieszyńskiego, **Lena Pešák**. Seans w bystrzyckim kinie rozpoczyna się o godz. 17.

szyn. Otwarte śr.-pt.: 10-17; so: 12-20.

▲ Biała Galeria: 16. 12. wernisaż grafiki.

SALA MÁNESA, DK Karwina: 14. 12. o godz. 17.00 wernisaż wystawy obrazów Milosławy Sztemonowej. Otwarte do 5. 1. Czynne wt. pt: 9-17; so: 10-18.

SALA WYSTAW MUSAION, Hawierzów, Dálnická 14: do 28. 2. 2007 wystawa „Wybitne osobowości czeskiej nauki i techniki”. Otwarte wt-pt: 8-12, 12.30-16, so-nie: 13-17.

MUZEUM TRAGEDII ŻYWCICIEJ, Hawierzów Żywocice: do 31. 12. historyczna wystawa „Drewniane kościoły w Cieszyńskiem”. Otwarte wt-pt: 8-12, 12.30-16, so-nie: 13-17.

SALA WYSTAW W JABLONKOWIE, rynek Mariana 14: do 11. 2. wystawa „Ten świąteczny czas”; wystawa stała „Z przeszłości Jablonkowa i okolicy”. Czynne wt-pt: 8-16, so-nie: 13-17.

SALA WYSTAW W KARWINIE, rynek Masaryka: do 31. 12. wystawa „Czar giętego drewna”. Czynne wt-pt: 8-12, 12.30-16, so-nie: 13-17.

MUZEUM TECHNIKI w Pietwaldzie: stała ekspozycja „Czarodziejski świat tramwajów”, do 31. 12. wystawa „Od plomienia do żarówki”. Czynne wt-pt: 8-16, so-nie: 13-17.

Co za Olzą

ŚLĄSKA ZAMEK SZTUKI I PRZEDSIĘBIORCZOŚCI W CIESZYŃSKU, ul. Zamkowa: 15. 12. o godz. 17.00 spotkanie z autorem zdjęć Wojtkiem Trzcionką oraz ekskluzywny pokaz niepublikowanych dotąd fotografii z wyprawy Falvit Everest Expedition

2006 organizowanej przez Martynę Wojciechowską i Bogustawą Ogrodnika.

▲ do 17. 12. wystawa „Cieszyńskości Stół Świąteczny”; Stara Baszta Zamku Szuki.

▲ do 2. 1. wystawa starych książek kucharskich, kalendarzy i makatek; sala ekspozycyjna Zamku Szuki.

▲ do 2. 1. wystawa „Ślodkie Święta” - wystawa prezentująca tradycyjne, regionalne ciasteczka cieszyńskie oraz receptury ich przygotowania; sala ekspozycyjna Zamku Szuki.

Wystawy czynne codziennie w godz. 10-17, wstęp bezpłatny.
GALERIA UNIWERSYTECKA, Instytut Sztuki Cieszyn, ul. Bielska 62: wystawa „Żywioly - Woda”. Ostatnia prezentacja prac poświęconych motywowi wody, zarazem zamknięcie czteroletniego cyklu wystaw pt. „Żywioly”.

ODDZIAŁ MUZEUM USTRONSKIEGO, ZBIORY MARII SKALICKEJ, ul. 3 Maja 68, Ustron Brzegi: „Maly Janek” - wystawa pamiątek wojennych i harcerskich Jana Cholewy z Ustronia - harcmistrza z bohaterskiego lotnika Dywizjonów Bombowych 300 i 301 w 40. rocznicę śmierci. Czynne codziennie w godz. 11-16.

DOMY RODZINNE - sprzedaż
Dom rodzinny w Cz. Cieszynie - centrum, 6+2, podpiwniczony, siec inż., po rekonstrukcji, odpowiednie jako siedziba firmy. Cena do uzgodnienia. 777 074 552.

Dom rodzinny w Trzyciu Cz. Puńców, spokojne miejsce z widokiem na Beskidy, dobry dojazd. Cena 2,3 mil. Kc. 777 077 277.

Chatka ogrodowa w Trzyciu Podlesiu, w bardzo dobrym stanie, w spokojnej okolicy. Cena 650 tys. Kc. 777 077 277.
Murowany ogródowy budynek w Cz. Cieszynie, ogrodzona parcela 17a, możliwość rozbudowy na dom rodzinny. Cena 640 tys. Kc. 777 077 277.

Chatka ogrodowa w Żukowie Dolnym, drewniana z 2001 r., widok na Beskidy, pola golfowe w Ropicy. Cena 690 tys. Kc. 777 077 277.
GARAŻE - sprzedaż
Garaż w Cz. Cieszynie, ul. U Mlékárny. Cena 105 tys. Kc. 777 074 552.

OBIEKTY KOMERCYJNE
Obiekt komercyjny z parcelą w Cz. Cieszynie - Żuków G., sutereny ok. 140 m², parter z wystawą sklepową ok. 270 m², dobry dojazd, parking, rampa. Możliwość wynajęcia części obiektu. Czynsz do uzgodnienia. 777 077 277.
Ofertujemy kancelarie różnej wielkości w centrum Cz. Cieszyna. 777 077 277.
Ofertujemy sklep żywnościowy, Ligotka Kameralna, od zaraz. 777 077 277.

PARCELE
Ofertujemy parcele w różnych miejscach, różnej wielkości, do różnych celów. 606 757 577.

MIESZKANIA - oferty
Mieszkanie własność, 3+1, Cz. Cieszyn, ul. Frydecká, po rekonstrukcji. Cena 675 tys. Kc. 777 077 277.
Mieszkanie 2+1, Trzyniec Lyżbice, ul. Kopernika, przestronne. Cena do negocjacji 610 tys. Kc. 777 077 277.
Dla klienta z gotówką poszukujemy mieszkania w Cz. Cieszynie. 777 077 277.

Potrzebują państwo sprzedać lub wynająć mieszkanie? Korzystacie z naszych usług. Czekamy na oferty.

Ofertuje:
Jan Czernek
558 711 842
606 757 577
777 077 277

Wiodący podmiot na rynku papierów wartościowych w Republice Czeskiej, **AFIN BROKERS s.a.s.**, działający na rynkach kapitałowych w USA, Anglii, Niemczech, Republice Czeskiej, Polsce i na Węgrzech aktualnie sukcesywnie przygotowuje się do wejścia na rynek polski. Poza Pragą i Brnem mamy kancelarie także w Bratysławie, Koszycach oraz Budapeszcie. Z tego powodu

poszukujemy mówiących po polsku ludzi na stanowisko:

BROKER - DOM MAKLERSKI

- Państwa pracą będzie:**
- pośrednictwo w zakresie kupowania i sprzedaży akcji
  - doradztwo w zakresie obrotu papierami wartościowymi
  - analiza rynków finansowych
  - komunikacja z klientami
  - spotkania handlowe

Oczekujemy:

- język polski na bardzo dobrym poziomie
- przynajmniej podstawową znajomość języka czeskiego
- średniego, wyższego wykształcenia (odpowiednie także dla absolwentów)
- komunikatywności oraz zainteresowania rynkami kapitałowymi
- zainteresowania dalszym kształceniem się oraz zamiaru bycia skutecznym specjalistą
- pracowitości oraz wytrwałości

Ofertujemy:

- zaplecze jednej z największych spółek maklerskich w Republice Czeskiej
- pracę w młodym zespole
- możliwość rozwoju zawodowego
- ponadstandardowe wynagrodzenie
- możliwość szybkiego awansu na pozycje menedżerskie w Polsce
- dla kandydatów spoza Pragi zapewnimy miejsce zamieszkania w Pradze

Na Państwa pisemne oferty w formie typowego standardowego życiorysu zawodowego z radością oczekujemy pod adresem poczty elektronicznej: martin.kortanek@stockmarket.cz

Kontakt:

AFIN BROKERS, a. s.
Lomnického 9, 140 00 Praha 4
http://www.stockmarket.cz
Ing. Martin Kortánek - martin.kortanek@stockmarket.cz
GSM +420 603 821 101
TEL +420 242 454 099
FAX +420 242 410 750

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie:
w godz. 8.30-15.30 w redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komenského 4, Czeski Cieszyn;
w godz. 8.00-16.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Strelčiční 18, Czeski Cieszyn;
w godz. otwarcia w Odd. Literat. Biblioteki w Karwinie Fryszcacie (przy rynku);
e-mail: ogloszenia@glosludu.cz

Jeszcze o wystawie

Tradycją stało się już organizowanie wystaw robót rącznych przez Kluby Kobiet poszczególnych kół PZKO. Przygotowywane na długie miesiące przed instalacją pochłaniają wiele pracujących godzin tak w salach wystawowych, jak i w domach prywatnych nad robotkami – eksponatami. Najtrudniejsze są ostatnie dni, kiedy to trzeba i skończyć haft czy inną pracę rączną, i poświęcić się wypiekom, które też tradycyjnie towarzyszą wystawom. A potem wystawiane eksponaty rozmieszczać na sali wystawowej tak, żeby elegancko się prezentowały.

Nie inaczej było w Olbrachcicach, gdzie w Domu PZKO panie z Klubu Kobiet przez 3 grudniowe dni (o czym donosił „GL”) wystawiały hafowane obrusy, serwetki, swetry, sweterki, ale także pierniczki lukrowane filigranowo lub tradycyjnie oraz wyroby ceramiczne wykonane przez dziewczęta szkolną miejscową PSP. Każde dziecko miało tam swego czarta (były przeróżne – srogie miały miny, ale i

takie, co dobrze im z oczu patrzyło) oraz swoją postać w dużych, umieszczonych na honorowym miejscu na sali, jasełkach. To jasełek tworzyły wielkie budowle z małych cegiełek, a przed nimi przedstawiono historię narodzin Jezuska. Aniołki były też różne – uśmiechnięte i zadumane. Ite fantazyjnie włożyły w to mali artyści...

Wystawę zwiędziło 250 gości. Dziękujemy wszystkim za przybycie, szczególnie paniom z okolicznych i zaprzyjaźnionych kół. Obiecujemy pomysleć i przygotować następną wystawę z nowymi pomysłami, a także przygotujemy dla zwiedzających oprócz bogatego bufetu więcej miejsc przy stolikach, przy których można zasiąść z koleżankami i kolegami, omówić wystawę i przemijać szybko czas.

W niedzielę, po zakończeniu wystawy, przybył do Domu PZKO Mikołaj i obdarował wszystkie dzieci na sali, jak również uczestniczących w organizacji wystawy członków MK PZKO.

(A.S.)

Liczymy na dalszą współpracę

Artykuł podsumowujący V edycję Konkursu Recytatorskiego polskich szkół podstawowych pojawił się już w „GL”, jednakże w imieniu szkoły organizatorki pragnę dołączyć jeszcze kilka słów i podziękować dyrektorom i nauczycielom szkół, które przychyliły się do sprawnego przebiegu eliminacji obwodowych. Chodzi o PSP Jabłonków, PSP Karwina Frysztat, PSP Trzciniec 1, PSP Cz. Cieszyń i PCP Cz. Cieszyń. Podziękowania kieruję również do nauczycieli zasiadających w obwodowych komisjach oceniających oraz do aktorów Sceny Polskiej TC i TL „Bajka”, którzy poświęcili nam i dzieciom swój drogotyśny czas. Za wsparcie naszej imprezy dziękujemy też dyrektorowi Teatru Cieszyńskiego, Karolowi Suszce, a Macierzy Szkolnej naszej szkoły za wsparcie finansowe. Szczególnie gorące podziękowania kierujemy natomiast do „Wspólnoty Polskiej”, która pokryła koszty związane z organizacją konkursu.

Mam nadzieję, że współpraca z dyrekcją i aktorami ww. teatrów będzie się świetnie układała również przy następnych edycjach konkursu recytatorskiego, który przyczynia się do rozwoju kultury słowa i umiłowania poezji.

RENATA BUŁAWA, PSP Gnojnik – organizator konkursu

W Bujakowie i Piekarach

Darkowski chór mieszany „Lira” nawiał do niedawnej XVI pieśniej pielgrzymki Zoolzie – Jasna Góra. Tym razem nie na piechotę, ale autobusem 3 grudnia pojechałymi wytoczonym szlakiem do znaczących sanktuariów maryjnych na pielgrzymkowej trasie.

Na zaproszenie proboszcza ks. Jerzego Walisko przybyliśmy do Bujakowa. W miejscowości tej znajduje się Sanktuarium Matki Boskiej Opiekunki Środowiska Naturalnego z figurką Madonny z ok. 1480 roku. Nie jest przypadkiem, że właśnie w tej skromnej miejscowości z małego kościoła powstało Sanktuarium znane na całą Polskę. To dzięki zapalowi ludzi skupionych wokół poprzedniego proboszcza ks. Jerzego Kempa na terenie ok. 1 ha powstał parafialny ogród botaniczny, który służy w wielu gatunków drzew, krzewów i kwiatów. Znajduje się w nim także zabytkowa studnia z 1604 roku oraz jeden z niezliczonych na Śląsku, krzyż pokutny z 1681 roku. Warte wymienienia są również: sadzawka z kwitnącymi nenufarami, zabytkowe barczie pszczele, pasieka oraz kilka kapliczek, spacerujące pawie oraz ozdobne kurki. Przykład Bujakowa świadczy o tym, że nie wielkość miejscowości decyduje o licznie zjeżdżających pielgrzymach i turystach, ale ogromne serce ludzi, którzy bezinteresownie, bo za darmo, chcą podzielić się z innymi tym, co postrzegają.

Drugą miejscowością, do której zawiata „Lira”, tym razem na zaproszenie proboszcza ks. Władysława Nieszporka, to Piekary Śląskie. Magiczne to miejsce, które nieustannie od wieków przyciąga wszystkich Ślązaków

i nie tylko. Pierwsza pielgrzymka odbyła się już w 1676 roku. To miejsce kultu maryjnego odwiedził m.in. król Jan III Sobieski, król August II, jego syn – król August III, cesarz Fryderyk Wilhelm IV, księżna Lanckorońska, księżna Holsztynu – Karolina Brzeska, ostatnia z rodu Piastów. W 1967 roku po raz pierwszy przybył na majowe spotkanie miejscyżn z Marią Piekarską ówczesny metropolita krakowski, kardynał Karol Wojtyła, który od tej pory często brał udział w tych pielgrzymkach.

Dając koncerty adwentowe w tych dwóch miejscowościach, staraliśmy się piśnią i słowem przybliżyć Śląsk Cieszyński odwiedzonemu regionom. Oprócz klasycznych utworów adwentowych Mozarta, Verdiego, Świdra, Moniuszki i innych kompozytorów przedstawiliśmy w słowie wiązonym naszą gwara, trochę odmienną od miejscowej.

Udało nam się połączyć koncert adwentowy dla miejscowych słuchaczy i prezentację istnienia naszej społeczności ze wzięciem nader uroczych i ciekawych miejsc. Wymieniona, niepowtarzalna akustyka kościoła w Piekarach i zapelnione słuchaczami ławki pozostawiły w nas niezatarty ślad.

(T.K.)

NASZE ZESPOŁY NA PÓŁMETKU PIŁKARSKICH MISTRZOSTW WOJEWÓDZTWA

Umiarkowany optymizm

Z mieszanymi uczuciami zakończył jesienny sezon piłkarze Hawierzowa i Bogumina.

Dwójka naszych reprezentantów w rozgrywkach 5. ligi (mistrzostwa województwa)

spisywała się ze zmiennym szczęściem, większe rozczarowanie panuje w zespole Banika Hawierzów. „Indianie” są pasowni do roli głównego faworyta, na półmetku sezonu zajmują ale dopiero piąte miejsce. Do lidera z Bohusławic hawierzowianie tracą naprawdę tylko cztery punkty, niemniej jednak w klubie spodziewano się od zawodników dużo lepszych wyników. Z ósmej lokaty zadowoleni są natomiast w Boguminie. Debiutancki sezon połączonych sił Bogumina i Rapidu Skrzeczów wypadł nie najgorzej. Cel, jakim było przeziernowanie w środku tabeli, nad Odrą został spełniony. Wyższych ambicji boguminiacy w tym sezonie nie mają.

FK HAWIERZÓW (5. MIEJSCE, 27 PKT.)

Co sezon, to awans do wyższej klasy. Tak wyglądał do tej pory „raj” piłkarską dzunglą” drużyny Banika Hawierzów. Nowy dyrektor klubu Libor Pristaš marzy o jak najszybszym powrocie Hawierzowa do wyższych klas rozgrywek. Drużyna z drugoligową tradycją z piłkarskiej otchłani przedostała się w tym roku do 5. ligi, tu jednak „Indianie” nie mają już tak łatwej przesy. – Nie wiem, kto pasował nad do roli głównego pretendenta do awansu, bo faworytów jest tu kilku – powiedział „GL” sekretarz klubu Bronisław Schimke. – Oczywiście liczyliśmy na trochę lepsze wyniki, ale ważne, że nie tracimy do lidera

»Bieg Sylwestrowy« w Karwinie

Trwają przygotowania do tradycyjnego „Biegu Sylwestrowego”, który 31 grudnia odbędzie się w Karwinie. Organizatorem imprezy jest sekcja lekkoatletyczna Jákla Karwina, przy współpracy z klubem SVC Juventas.

Zawodnicy wystartują na dystansie 10 km, start i meta na stadionie w Karwinie Raju. Rywalizować można w trzech kategoriach: do lat 40, ponad 40 i ponad 50 lat. – Rekord sylwestrowego biegu z roku 1997 należy do Petra Prokopa z Sokola Opawa, a wynosi 34:39 min – powiedział „GL” dyrektor imprezy Jiří Kartous.

Rejestracja zawodników odbędzie się w biurze stadionu, zgłoszenia przyjmowane są do godz. 9.45 (bieg rusza o godz. 10.00). Opłata startowa wynosi 50 Kc. (jb)

PIERWSZA LIGA HOKEJA NA LODZIE

Pantery poległy w Brnie

Hokeiści Hawierzowa przegrali 2:5 na lodzie Komety Brno. Była to już trzecia wzajemna konfrontacja obu drużyn. W 16. kolejce ze zwycięstwa radowały się Pantery, pokonując wtedy u siebie Komety w rzutach karnych. Wczoraj po zamknięciu numeru Hawierzów podejmował czwarty zespół pierwszoligowej tabeli – Chomoutov. W najbliższą sobotę Pantery zmierzą się na wyjeździe z Mladą Bolesławią. KOMETA BRNO – HAWIERZÓW 5:2 (1:1, 2:0, 2:1). Bramki: 11 i 24. Hodek, 38. Hruška, 43. Staněk, 51. Appel – 2. Zdeněk, 54. Sedlák. Sędziował Hodek. Kary 10:12, wykorzystane 4:1. Widzów 2990.

zbyt wielu punktów. Te straty są do odrobienia – uważa Schimke. Hawierzowianie nie popisali się w dwóch ostatnich towarzyszących meczach. W 16. kolejce podopieczni trenera Milana Zimy zaledwie zremisowali 0:0 w Frydlancie nad Ostrawicą, kiepsko poszło też faworytowi na boisku Wracimowa, gdzie padł remis 1:1. – Oba mecze zremisowaliśmy na własne życzenie, piłkarzom zabrakło dyscypliny w grze i waleczności. Hawierzów nie należy do ulubionych przeciwników dla piątoligowych drużyn i to nie tylko ze względu na swój potencjał piłkarski. Na wyjazdowych meczach Hawierzowa pojawiają się regularnie agresywni kibole tego klubu, wywołujący z grona sympatyków Banika Ostrawa. Warto dodać, iż w niektórych meczach z udziałem Hawierzowa służby porządkowe nie narzekały na brak pracy. – Wyraźnie dystansujemy się od takich pseudokibiców, gro naszym fanów to porządni, spokojni ludzie – stwierdził kategorycznie Schimke. Piłkarze wznawiają treningi 5 stycznia. W planach jest m.in. udział w tradycyjnym turnieju na sztucznej trawistwym boisku w Olbrachcicach. W zespole dojdzie też do kilku zmian, ale o tym jeszcze za wcześnie mówić. W drużynie na pewno nie zobaczymy wiosną ofensywnego pomocnika Jana Pristaša, który za obrazę sędziego w

ostatnim meczu rewanzową rundę obejrzy z trybuny.

FK BOGUMIN (8. MIEJSCE, 21 PKT.) Po fuzji Bogumina z Rapidem Skrzeczów nieopierający optymizmiści liczyli na grę w górnych rejonach tabeli, w boguminińskich knajpach padały nawet słowa o awansie. Działacze nowopowstałego klubu na całe szczęście nie bujają w obłokach i realnie widzą możliwości drużyny. – W pierwszym rzędzie należy skonsolidować kadry, a dopiero później można myśleć o wyższych metach – uważa sekretarz klubu Stanislav Tomášik. Tego samego zdania jest też trener zespołu, Marek Poštulka, który przejął drużynę w końcówce jesiennego sezonu. – W Boguminie i okolicy nigdy nie brakowało utalentowanych piłkarzy, tymi chłopcami należy jednak umiejętnie pokierować – uważa Poštulka. – Kiedy przejmowałem zespół, piłkarze byli w kryzysie, teraz jednak wszyscy z optymizmem czekamy na rundę wiosenną. Czy ten optymizm jest uzasadniony? Boguminiacy w większości meczów jesiennych wykazywali braki w przygotowaniu taktycznym, tracąc sporo bramek w ostatnich sekundach spotkań. Wraz z przyjściem Poštulki doszło w tej materii do znacznej poprawy. Były napastnik Banika Ostrawa w razie kryzysu może też pokierować zespołem z murawy. W kilku spotkaniach Poštulka pojawił się z powodzeniem w linii obrony, gdzie grał skądinąd również w czasach trenowania Rapidu Skrzeczów. Linia defensywna to obecnie największa bolączka Bogumina. Stoper Martin Durš z dużym prawdopodobieństwem nie zdaży do wiosny wyłoczyć kontuzjowanego kolana, kłopoty zdrowotne nekowały również Romana Proška i Jiříego Trvdiego. Pytanie też brzmi, czy w Boguminie utrzyma napastnika Pavla Kukuliča, którym interesuje się kilka klubów z wyższych rozgrywek.

JANUSZ BITTMAR

Bromkowie nie próżnują

W ubiegły weekend na basenie w Koprzywnicy odbyły się pływakcie mistrzostwa RC w kategorii 14-latków. Nasz region reprezentował w tych za-

wodach m.in. zawodnik klubu Kosatka Karwina, olbrachciczanie Adrian Bromek, uczeń 9. klasy PSP w Suchej Górnjej. Oto jego wyniki: 200 m stylem dowolnym (2:05;51, 3. miejsce; rekord życiowy), 100 m styl. zmienny (1:08;68; 10. miejsce), 50 m styl. dow. (26;29; 5. miejsce), 1500 m styl. dow. (17:55;26; 6. miejsce; rekord życiowy), 100 m styl. dow. (57;39; 3. miejsce).

Śladami Adriana Koczera też jego młodszą siostrą Claudią Bromek, która w korzystnym świetle zaprezentowała się podczas mistrzostw RC we Wsecinie (1-2. 12.). Najlepszy wynik uzyskała ona na dystansie 200 m stylem zmiennym, gdzie w ostrej konkurencji z czasem 3:53;50 zajęła 12. pozycję. (rywalizacja przebiegała w kategorii do lat 10). – Claudi robi duże postępy, konkurencja we Wsecinie była ogromna – powiedział „GL” Gustaw Bromek, ojciec i zarazem najbliższy trener młodej dwójki pływaków, przygotowującej się do zaplanowanej na 28 i 29 grudnia Wielkiej Nagrody Wsecina. (jb)

Sport Polski

■ PS W BIEGACH NARCIARSKICH: KOWALCZYK W CZORAJ NA 4. MIEJSZCIE. Justyna Kowalczyk zajęła wczoraj czwarte miejsce w biegu narciarskim Pucharu Świata na 10 km techniką klasyczną, który odbył się we włoskiej miejscowości Cogne. Triumfowała Finka Virpi Kuitunen przed Petrą Majdic (Słowenia) i koleżanką z ekipy Suomi Aino-Kaisa Saariinen. Na 62. miejscu w stawce 70 startujących bieg ukończyła Sylwia Jaskowiec. Kuitunen objęła prowadzenie w klasyfikacji generalnej PS po pięciu zawodach i wyprzedza dotychczasową liderkę Norweżkę Marit Bjergen o osiem punktów. Trzecia jest Petra Majdic, tracąca do Kuitunen 48 punktów. Justyna Kowalczyk z 67 punktami awansowała z 40. na 17. miejsce. Polka wyprzedziła w Cogne wszystkie medalistki Zimowych Igrzysk Olimpijskich w Turynie – złotą Kristinę Smigun (Estonia), która była dopiero dziesiątą, srebrną Marit Bjergen (Norwegia) – 17. oraz brązową Hilde G. Pedersen (Norwegia) – 12., jak również Czeszkę Katerinę Neumannową.

■ LM SIATKARZY: SUKCES BELCHATOWA. W meczu 4. kolejki grupy C Ligi Mistrzów siatkarzy BOT Skra Belchatów wygrała na wyjeździe z mistrzami Włoch Lube Banca Macerata 3:1 (20:25, 29:27, 26:24, 25:22). Było to trzecie zwycięstwo mistrzów Polski w tej edycji rozgrywek. Skra zajmuje pierwsze miejsce w tabeli. BOT Skra: Dobrowolski, Heikkinen, Gruszka, Wlazły, Iwanow, Stelmach, Ignaczak (libero) oraz Chadala, Neraj.

■ SKOCZKOWIE WRÓCIŁI Z KUUSAMO. Do Polski wróciła z Kuusamo kadra skoczków narciarskich, która przygotowuje się do zaplanowanych na najbliższy weekend zawodów w szwajcarskim Engelbergu. Z szóstką, która trenowała w Finlandii powrócili: Marcin Bachleda, Stefan Hula, Adam Malysz i Kamil Stoch. Do „B” kadry dołączyli zaś Rafał Śliż i Piotr Żyła, na których czekają cztery konkursy Pucharu Kontynentalnego, dwa w Rovaniemi (13 i 14 grudnia) oraz dwa w Lahti (16-17).

(jb, PAP)